

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2042
2,90 € | 11 NOVEMBRE 2018

Veus d'esperança per a Ciutat Vella

ESPECULACIÓ IMMOBILIÀRIA
QUE ENS FA FORA DEL BARRI

EDITORIAL I EN
PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Llum Delàs,
Enric Canet i Viqui
Molins denuncien
la degradació i
aporten solucions a
la llum de l'Evangelí

Agustí Codinach

25 anys de la Fundació
Acollida i Esperança

P. 38-39

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

□□□□□□

□□□□□□

□□□□□□

□□

□□□□□□□□□□□□

DATA (DD/MM/AA)

□□□□□□

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Gentrificació

Cada vegada som més conscients que un dels majors problemes socials del nostre temps és el de l'habitatge. És un tema complex on hi concorren multitud de factors: un dels fenòmens que avui pateixen les grans ciutats és el de la gentrificació. Vet aquí un anglicisme que fa un temps que circula entre nosaltres i que convé conèixer per explicar com canvien les ciutats i quines conseqüències tenen aquests canvis. La gentrificació no és com algú pot pensar erròniament una major concentració de població urbana sinó el procés de transformació d'un espai urbà deteriorat o en decadència a partir de la reconstrucció o de la rehabilitació dels edificis amb unes altures més grans que les que existien abans. Sovint veiem com en nuclis antics, de carrers estrets i sovint insalubres, s'obre una gran plaça: naturalment això representa un esponjament del barri, però alhora els edificis circumdants queden desproporcionats i visualment i estèticament requereixen una major altura que els que existien abans. Això provoca un augment dels lloguers o del cost habitacional d'aquests nous espais. El fet provoca que els residents tradicionals abandonin el barri i que se situïn en d'altres de més perifèrics i l'espai rehabilitat sigui ocupat per classes socials amb més capacitat econòmica que els permetrà abordar aquests nous costos. La

gentrificació també s'utilitza per analitzar aquesta situació respecte d'usos comercials i de serveis que va relegant els petits negocis. És un progrés aparent, perquè també té un impacte negatiu. Quan el poder es concentra en un lloc, expulsa els humils a les perifèries.

La gentrificació rau en la denúncia que Enric Canet, escolapi, fa en el Primer Pla d'aquest número de *Catalunya Cristiana*, parlant del Raval: «Els poders econòmics volen que el barri es degradi, perquè d'aquesta manera, un cop netejada la *púrria*, els preus pujaran...» També la teresiana Maria Victòria Molins es refereix a les conseqüències d'aquests canvis d'habitatge quan parla de la compartimentació de pisos en petites habitacions amb lloguers abusius.

El papa Francesc, al Congrés Internacional de les Grans Ciutats, afirmava que tenim necessitat d'altres «mapes», d'altres paradigmes que ens ajudin a reposicionar el nostre pensament i les nostres actituds i, també, la nostra mentalitat pastoral. Analitzar a fons les conseqüències de la gentrificació pot ser un ajut per comprendre els nous problemes de les grans ciutats.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
12	Opinió
15	Vida eclesial
26	Reportatge
30	La veu dels pastors
32	Bíblia
34	Litúrgia
36	Espai lectors
38	Societat
42	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer

Absolta Asia Bibi

PÀGINA 22

20
Homenatge a Mn. Francesc Raventós

Restauració de l'òrgue de la catedral de Tarragona

PÀGINA 18

Monsenyor Josep M. Abella, missioner al Japó

PÀGINA 26

21
50 anys de «Missa Dominical»

La setmana en tuits

PILAR RAHOLA
@RAHOLAOFICIAL

Autora de «SOS cristians»

La cristiana Asia Bibi lliure després de deu anys al corredor de la mort, acusada de blasfèmia al Pakistan. Avui és un gran dia per a la llibertat #AsiaBibiFreed

OSCAR MATEOS
@OSCARMATEOS

Expert en relacions internacionals
Ja ens podem arremangar perquè això es posa cada vegada més lleig. #Brasil

JOAN HERNÁNDEZ SERRET
@HERNANDEZSERRET

Director del Grup de Treball Estable de Religions

En relació amb les matances a la sinagoga de #Pittsburgh, totes les religions que conformen el #GTER s'adhereixen al manifest presentat per la Comunitat Israelita de Barcelona (CIB)

MAYKA NAVARRO
@MAYKANAVARRO

Periodista de La Vanguardia
#narcopisos #Bacar El dispositiu de @mossos i @barcelona_GUB està realitzant també detencions a Esplugues, Badalona i l'Hospitalet. Avui es dona un cop a l'entrada de cocaïna, metamfetamina i heroïna a Barcelona

Zoom

EDUARD BRUFAU

La polarització política i social es referma arreu del món. Les eleccions generals celebrades al Brasil han donat la victòria a Jair Bolsonaro i al Partit Social Liberal, que han guanyat gràcies al suport dels grups evangèlics i dels sectors més conservadors. A partir d'ara es veurà com es concreta en el dia a dia la ideologia del nou president i del nou govern.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

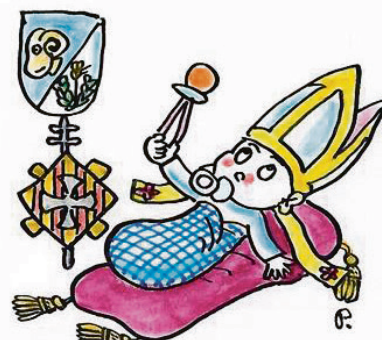
Càritas Catalunya

La presentació de la memòria 2017 de Càritas a les diòcesis catalanes, el 31 d'octubre a Barcelona, ha sortit aquests dies a la nostra programació. Es va fer present àmpliament el 5 de novembre en el programa *La veu de Càritas*, que s'emet tots els dilluns de 20 a 21 h. El president de Càritas Catalunya, Francesc Roig, destacava que «es treballa per superar les fronteres del jo i transitar cap al nosaltres, perquè ningú no ens pot resultar aliè o estrany». A *La veu de Càritas*, recollim igualment unes paraules del cardenal Joan Josep Omella, responsable de Pastoral Social a la Tarraconense: «L'Església, malgrat els seus pecats, fa també un bon treball en el camp social, en la construcció d'una societat més justa i més solidària, sempre acollint, acompanyant, escoltant i integrant.»

Les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya van atendre l'any passat 321.287 persones, un 11% menys que el 2016. A més, el 80,8% dels qui tenen edat laboral estan a l'atur, i una de cada tres famílies i persones soles ateses no tenen un habitatge digne.

L'efemèride de la setmana

17 de novembre del 1890: neix a El Buste, Saragossa, Gregorio Modrego Casaus, qui va ser durant 23 anys bisbe i primer arquebisbe de Barcelona.

FRANCESC RIU, *sdb*
Missioner de la Misericòrdia

La paraula «sínode» és utilitzada per designar una reunió de caràcter especial convocada per tractar qüestions relatives a l'Església

PENSANT-HO MILLOR

Una Església sinodal

L'adjectiu *sinodal* i el substantiu *sínode* no són d'ús comú en les nostres converses habituals, però són dues paraules cada dia més presents en el llenguatge eclesial.

En aquest mes d'octubre hauré sentit parlar del *Sínode dels Joves*, i és possible que també hàgim escoltat algun comentari relatiu al caràcter sinodal de l'Església, precisament perquè, després del Concili Vaticà II (1965), el *Sínode dels Bisbes* ha adquirit cada vegada més protagonisme en la vida de l'Església.

El *Sínode dels Bisbes* ha de reflectir la responsabilitat de cada bisbe en la diòcesi respectiva i, alhora, la seva preocupació per l'Església universal, i fer-ho de forma col·legial, és a dir, sinodal.

La paraula *sínode* és utilitzada per designar una reunió de caràcter especial convocada per tractar qüestions relatives a l'Església, sobretot si es tracta de temes importants sotmesos a consulta. De fet, el *Sínode dels Bisbes* és un organisme de la Santa Seu que el Papa convoca periòdicament per reflexionar sobre assumptes importants que afecten tota l'Església o una part significativa. Per exemple, la recent Assemblea del *Sínode dels Bisbes* celebrada el mes d'octubre ha tractat de la situació i el protago-

nisme dels joves en l'Església. Per això, d'aquesta assemblea, se n'ha dit el *Sínode dels Joves*.

De forma anàloga, cada cop és més freqüent que els bisbes convoquin *Sínodes diocesans* per sotmetre a consulta qüestions que afecten la pròpia diòcesi, i hi participen preveres, laics i membres d'Instituts de vida consagrada o de Societats de vida apostòlica. En la vida ordinària de cada diòcesi, també hi juguen un paper cada dia més rellevant el *consell presbiteral* i el *consell pastoral*. I, sobtadament, el papa Francesc ha anunciat una propera *trobada amb els presidents de les Conferències Episcopals de tot el món* per analitzar tots plegats el problema dels abusos sexuals.

És una realitat que la convocatòria de *sínodes* de tot tipus ha augmentat al llarg dels darrers anys, i això implica un augment de la participació activa dels seus membres en els diversos àmbits. Per tot això, avui podem afirmar que *l'Església és cada dia més sinodal*.

UN NOU LLINDAR

Sentir-nos enviats

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

L'espai humà on treballem és el lloc al qual som enviats per dur-hi a terme la missió que se'ns ha encomanat

En el tracte pastoral és freqüent trobar-te amb persones que treballen dins d'institucions de l'Església, però diuen que no són conscients de la seva pertinença. El seu treball no té to apostòlic i sovint queda reduït a feines burocràtiques d'empresa. Per a molts d'ells i d'elles, treballar a l'Església és quelcom aliè a la seva opció cristiana, si és que en algun moment aquesta ha existit. La seva presència té a veure solament amb el guany material que se'n pot treure o amb la necessitat de mantenir un lloc de treball.

Tot i que s'ha de distingir per la serietat i professionalitat que li pertoca, qualsevol treball dins l'Església no és com el de qualsevol empresa. Té per si mateix un to ben diferent, per això necessita una dosi de dedicació que supera sovint la quadrícula d'un horari preestablert. És a dir, va molt més enllà, ja que supera la rutina i és més creatiu. Quan el papa Francesc parla d'estructures dins l'Església té la sinceritat de dir que «poden arribar a condicionar un dinamisme evangelitzador» i que «sense vida nova i autèntic esperit evangèlic, qualsevol estructura nova es corromp en poc temps» (cf. EG 26).

Per això és tan important intentar anar a la font i recuperar la

frescor de l'Evangelí, també en la forma de treballar. Cada vegada que això succeeix «broten nous camins, mètodes creatius, altres formes d'expressió, signes més eloqüents, paraules carregades de renovat significat per al món actual» (EG 11). El sentit de pertinença prové de viure l'Evangelí establint vincles entre les persones, la qual cosa predisposa per dur a terme qualsevol feina per senzilla que sigui i fer-la amb la convicció de pertànyer a la comunitat cristiana, a l'Església, que sempre estarà al servei de l'evangelització que comença per l'acollida, el bon tracte, l'atenció personalitzada, la tasca ben feta, pensant sempre en la necessitat de l'altre i com servir millor.

Quan sortim de la pròpia comoditat, ens adonem que les persones que ens arriben provenen de molts indrets que necessiten la llum de l'Evangelí, la qual cosa vol dir que l'espai humà on treballem és el lloc al qual som enviats per dur-hi a terme la missió que se'ns ha encomanat i que és responsabilitat de la comunitat de l'Església, a la qual pertanyem.

Esperança per a Ciutat Vella

Religiosos que treballen a peu de carrer denuncien la degradació i treballen per revertir la situació

Macrobatuda contra la distribució de droga als narcopisos del Raval, el 29 d'octubre passat.

LLUM DELÀS

«Les congregacions religioses tenen una importància determinant en la lluita contra la pobresa a Ciutat Vella»

«La violència a Ciutat Vella és una constant», comenta Llum Delàs, religiosa del Sagrat Cor. Des del balcó de la seu social de la Fundació Roure, ubicada al barri de la Ribera, observa el tràfec de cotxes de la Guàrdia Urbana i dels Mossos d'Esquadra.

La Junta Local de Seguretat de Barcelona va decidir, el 22 d'octubre passat, dotar el districte de més efectius policials. I amb raó, ja que segons l'Enquesta de Victimització 2018, la inseguretat ciutadana és un greu problema a Barcelona, i molt particularment a Ciutat Vella, que engloba els barris de la Barceloneta, el Raval, el Gòtic, Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera. Amb les eleccions municipals a tocar (el 26 de maig del 2019) els partits polítics fan servir la degradació de Ciutat Vella com a arma llançívola.

«La problemàtica de Ciutat Vella és enormement complexa, i per tant les solucions també ho han de ser», comenta l'escolapi Enric Canet, director de Relacions Ciutadanes de l'Associació Casal dels Infants al Raval i vicepresident de la Fundació Tot Raval. «El Raval sempre ha estat un barri al marge de la ciutat però alhora unit a la ciutat; un barri que passa molt ràpidament de ser esti-

mat a ser odiat, però, això sí, sempre estigmatitzat», afegeix Canet, que va començar a treballar al barri l'any 1975 com a cap de l'agrupament escolta de Sant Antoni Abat.

«Hi ha hagut anys en què estàvem força bé, però ara la fama és ben merescuda», reconeix M. Victòria Molins, religiosa teresiana i promotora del projecte Hospital de Campanya de Santa Anna, que acull persones sense sostre. «El carrer s'ha transformat i continuament hi ha batusses. Les cantonades són plenes de joves que ni estudien ni treballen, molts d'ells menors estrangers no acompanyats.»

Els tres religiosos coincideixen que la degradació de Ciutat Vella arrenca fa 3-5 anys, però lluny d'entrar en diatribes polítiques, el que fan, des de la seva experiència a peu de carrer, és aportar-hi solucions i una bona dosi d'optimisme evangèlic. «Les congregacions tenen una importància determinant en la lluita contra la pobresa a Ciutat Vella», comenta Llum Delàs. «La presència de l'Evangeli és importantíssima per tal que la situació de duresa no ens aclapari ni ens ensorri.» «Una duresa», afegeix la religiosa, «molt semblant a la que es va trobar Jesús».

Turisme de droga

El districte de Ciutat Vella, especialment el Raval, és el que té més entitats socials per quilòmetre quadrat. Als anys vuitanta les congregacions religioses «van baixar» en massa des d'altres zones de la ciutat per unir-se a la tasca que ja hi desenvolupaven parròquies i entitats diverses.

Aleshores la urgència que calia afrontar era la de les drogues dures, sobretot l'heroïna, que literalment deixava desferres humanes pels carrers de Ciutat Vella. Una situació semblant a la que es viu ara, agreujada, a més, per un turisme i un consum sense control. «Hi ha un cert turisme de droga que atreu gent molt tirada provinent de països veïns com França i Itàlia», explica Enric Canet, «persones que venen a consumir dosis petites i adulterades que els costen molt barates». Lligat a això, «ens trobem els narcopisos i un oci nocturn devaluat». De fet, és quan el dia declina que la situació al Raval es fa insostenible.

«M'ha sorprès la gran quantitat d'italians dormint pels carrers», comenta la religiosa napolitana Ana Cuomo, companya de la comunitat teresiana de M. Victòria Molins. «Surten d'Itàlia pensant que a Barcelona gaudiran de més llibertat, de més festa, que tindran més sort, però és una quimera.»

L'Ana Cuomo va arribar a Barce-

ANA CUOMO

«No soc gaire de tenir por, però hi ha moments en què prefereixo abaixar el cap i passar de llarg»

ENRIC CANET

«Els poders econòmics volen que el barri es degradi, perquè, d'aquesta manera, un cop netejada la "púrria", els preus pujaran»

lona el 26 d'agost passat per unir-se al projecte Hospital de Campanya de Santa Anna, sempre necessitat de voluntaris disposats a donar un cop de mà. En altres ocasions ja havia visitat la capital catalana, per això és testimoni privilegiat de la transformació experimentada en els darrers anys. «Pel carrer et venen droga, sexe, qualsevol cosa. A més, especialment de nit hi ha molt de xivarri, baralles, vidres trencats. No soc gaire de tenir por, però en alguns moments prefereixo abaixar el cap i passar de llarg.»

Gent gran: ocupacions i robatoris

«El Raval té característiques pròpies del barri i de la ciutat, i altres que comparteix amb la resta de capitals europees», remarca Enric Canet, des del Casal dels Infants al Raval, una associació que des del 1983 treballa per revertir la situació de vulnerabilitat dels infants i les seves famílies.

Una de les característiques compartides amb altres ciutats és l'especulació immobiliària, que busca transformar el centre en zona d'alt nivell: «Els poders econòmics volen que el barri es degradi, que la gent marxi, perquè, d'aquesta manera, un cop netejada la "púrria", els preus pujaran moltíssim.»

Viqui Molins també alerta que «l'habitatge està a mercè d'un liberalisme terrible». La religiosa teresiana, que viu en comunitat al carrer de la Cera des del 1995, denuncia que hi ha inversors que compren edificis sencers al comptat i que, amb l'excusa de les reformes, dupliquen el preu del lloguer. Com a conseqüència els llogaters han de marxar de casa i el preu s'enfila pels núvols. Aleshores l'única solució és el relloguer d'habitacions. «He estat en un pis que s'havia dividit en set habitacions, separades per cartons. El lloguer per una habitació costava 450 euros», exposa Viqui Molins.

«Sobre el tema del lloguer social hi ha molt bones paraules, però poques accions», coincideix Llum Delàs, que viu al carrer de l'Om des de fa 31 anys, quan s'hi va instal·lar amb la seva comunitat. Defineix el Raval com la ciutat sense llei, també pel que fa al tema de l'habitatge. No és únicament que els promotors incompleixin la quota de destinar

una part dels habitatges a lloguer social, sinó que per tot el barri sobrevolen els fons voltor. «Les inversions d'aquí es poden reconduir, el problema és que vinguin fons estrangers a treure'ns el sòl.»

Relacionat amb l'habitatge, hi ha el drama dels pisos ocupats. «Conec molta gent que s'ha quedat al carrer perquè li han ocupat la casa», diu Delàs. I explica el cas d'una dona

Els veïns de Ciutat Vella reclamen que s'aturi l'especulació immobiliària.

gran que va haver de marxar de casa mentre li reparaven unes goteres. Mai més hi va poder tornar. Durant la reparació li van ocupar la casa i va acabar morint en una residència sense haver pogut recuperar cap de les seves pertinences. «Algú ha de reivindicar els temps de la justícia», clama Llum Delàs. «Tot va per llarg però és que la gent gran no disposa d'un "després". Quan finalment arriben les sentències, la persona ja ha mort.»

«Són una vergonya les agressions que pateixen els innocents del Raval i tot Ciutat Vella», prossegueix la religiosa, sempre amunt i avall entre la doble responsabilitat de presidenta de la Fundació Roure, que atén necessitats bàsiques de gent gran i famílies, i de directora de la Fundació Esperança, que ofereix atenció i recursos necessaris a les persones pobres. «Estem cometent una immoralitat, és un atac a la intimitat de la persona. Els governs hi han de fer alguna cosa. El fenomen dels pisos ocupats arrossega altres problemàtiques socials.»

Però és que, tal com explica Llum Delàs, les persones grans també s'enduen la pitjor part dels robatoris: «D'una estrebada de bossa se'n deriva una caiguda, una fractura de fèmur i una pèrdua de l'autonomia.»

Treball en xarxa

Treballar en xarxa és fonamental per revertir la problemàtica de Ciutat Vella. «Cal unir la gent per fer accions positives per a tothom», afirma Enric Canet, «és important ocupar l'espai públic i fer comunitat». L'escolapi demana enfocar tots els problemes fent polítiques soci-

M. VICTÒRIA MOLINS

«He estat en un pis que s'havia dividit en set habitacions. El lloguer de cadascuna valia 450 euros»

als i, sobretot, evitar caure en les solucions màgiques que proposen els populismes.

La Fundació Tot Raval, que aplega un centenar d'entitats, és una mostra de treball en xarxa. De la seva banda, el projecte Hospital de Campanya de Santa Anna també actua de forma coordinada amb altres entitats que ajuden les persones sense sostre, com Arrels Fundació, Vincles o l'Obra Social Santa Llúisa de Marillac. L'últim divendres de cada mes, religiosos i religioses de dotze congregacions diferents que treballen al districte comparteixen Eucaristia i un sopar, en el que també és un treball en xarxa.

Segons Llum Delàs, encara cal potenciar més aquest treball, fins al punt d'afirmar que «les entitats que treballen a Ciutat Vella podrien revertir la pobresa». «En comptes d'anar cadascuna a la seva, si cada entitat fa bé allò pel qual se sent cridada, i alhora confia que els altres també faran la seva feina, serem capaços de revertir la situació.» Això sí, «cal que l'administració compti amb nosaltres i no ens expulsi del terreny de l'acció social».

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

SOR LUCÍA CARAM
Dominica de Manresa

Estem preocupats per la situació dels MENA, menors no acompanyats que arriben a les nostres ciutats. Hi ha qui es preocupa més per ell mateix que per la situació dramàtica d'aquests nens que cerquen una oportunitat a la vida, i que es troben amb una societat que se sent desbordada, que crea alarma i que es mou més per dir que això és cosa dels governs que no pas per preguntar-se què pot fer-hi.

No és un problema fàcil de solucionar, però sí que és una realitat que ens ha d'implicar a tots per tal de no improvisar, perquè ens juguem la vida de molts nens, als quals se'ls ha robat la infància i es mouen en una selva d'incertesa, d'abandonament i desorientació.

Quan sentim que els propers

DES DEL MONESTIR

Per aquesta va valer la pena

mesos n'arribaran més de 6.000 es desapareixen totes les alarmes i diem que és inassumible. Però cada cas és únic i tots mereixem afecte, atenció, acollida de cor i una oportunitat. Explica una llegenda que un ancià, cansat de la vida, passejava per una platja tranquil·la, plena d'estrelles de mar. De cop i volta es va trobar un nen que les recollia i les llençava a l'oceà. Li va preguntar què feia. «Salvo les estrelles que s'han quedat encallades a la vora

Ens juguem la vida de molts nens, als quals se'ls ha robat la infància i es mouen en una selva d'incertesa

del mar. Si les deixo aquí i els toca el sol del matí es moriran.» «Però, fill, no t'adones que la platja fa centenars de quilòmetres i que, per tant, hi ha milers d'estrelles? La teva és una batalla perduda, no podràs salvar-les totes.»

El nen va mirar amb tristesa els ulls de l'ancià, després va mirar els milers d'estrelles de mar. Finalment va esguardar l'estrella que tenia a la mà. Va somriure i amb força la va llençar a l'oceà mentre cridava: «No podré salvar-les totes, però aquesta sí. Aquesta és la meua batalla, i l'he guanyada.»

Explica la llegenda que des d'aleshores l'ancià cada dia surt a la platja a retornar estrelles al mar. Per tant, no pretenguem salvar el món, salvem cadascun dels seus habitants, perquè cadascun d'ells val la pena.

PUNT DE VISTA

La saviesa silenciosa de Pau VI

Pau VI és l'únic Papa de l'Església catòlica que he conegut de prop, perquè l'any 1969 ens va rebre a cinc companys ordenats de diaques a Roma, i vam mantenir una conversa espontània amb ell. Especialment, recordo el moment del comiat, quan em va agafar les mans i, mirant-me de fit a fit als ulls, vaig experimentar que en aquell moment ell estava totalment concentrat en una persona jove anònima i la mirava amb tendresa. No era un comiat diplomàtic, sinó amarat d'humanitat i de fe.

La saviesa de Pau VI es manifesta en el silenci lluminós que va acompanyar tota la seva vida. Efectivament,

La proposta profètica de Pau VI acompanyarà l'Església en els propers segles

en la seva joventut, va combinar el treball a la Cúria Romana, fent costat a Pius XII i Joan XXIII, amb l'acompanyament pastoral d'universitaris i professionals vers un humanisme cristià compromès en la transformació del món, amb figures de la talla d'Aldo Moro. El silenci savi de la seva joventut es refermà en la seva maduresa duent a bon terme el Concili Ecumènic *Vaticà II* (1962-1965) i amb la publicació d'uns documents que fins avui no s'han superat: l'enciclica programàtica del seu *Ecclesiam suam* (1964) sobre el diàleg, i l'enciclica *Populorum progressio* (1967) sobre la justícia i el desenvolupament dels pobles en un món global i l'exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi* (1975) sobre l'evangelització del món secular contemporani.

El silenci savi arribà a la seva plenitud en l'ancianitat, tot assumint humilment, però amb llibertat

RAMON PRAT I PONS
Teòleg

d'esperit, la crítica ferotge d'algunes posicions ideològiques de dretes i d'esquerres. Ell no va condemnar mai ningú, però va mantenir una claredat direccional insubornable en la renovació evangèlica de l'Església. Tot plegat va quedar expressat en el seu testament espiritual, segell del silenci savi del seu traspàs.

Aquest silenci savi de Pau VI tampoc no ha fet soroll en la seva canonització. Tanmateix, el papa Francesc, en diverses ocasions, ha afirmat que el seu model de renovació de l'Església avui és el de Pau VI, perquè ningú no l'ha superat. Per tant, la proposta profètica de Pau VI acompanyarà l'Església en els propers segles. N'és una mostra el tarannà del papa Francesc, que té la rialla de Joan XXIII, però la claredat mental direccional de Pau VI.

SABER ESCOLTAR

Cada persona té el seu moment

L'Esclat diu que «tot té el seu moment, sota el cel hi ha un temps per a cada cosa». Podem dir que cada temps té la seva persona. Homes i dones que deixen fortes petjades i creen la memòria dels diversos temps.

Un d'aquests grans personatges ha estat el papa Pau VI. Un pontificat ple d'esdeveniments que han marcat la història de l'Església al món. El papa Montini ha estat una magna figura. Aquell jove a qui, a causa de la seva poca salut, estigueren a punt de no ordenar sacerdot, ara és sant Pau VI.

Els seus gestos foren grans i humils. Un Papa, tímid a primer cop d'ull, però amb una gran força espiritual. Va tenir la fortalesa de prosseguir el Concili Vaticà II, con-

vocat per sant Joan XXIII. Aquest li digué un dia: «Si tu haguessis estat cardenal, el Papa series tu i no jo.»

La tasca de Pau VI consistí a dur a terme el Concili. Inicià reformes, no sempre aplaudides, però importants. Aquesta font de renovació encara raja.

Els grans personatges estan fets com un mosaic a base de petites peces que esdevenen belles obres d'art. Per això, he trobat una llista de fets papals, potser no prou coneguts.

Pau VI va ser apunyalat a l'aeroport de Manila per un pintor bolivià disfressat de sacerdot. Va ser el primer Sant Pare que va anar amb avió i, per tant, el primer que deixà Itàlia, des del 1809. Fou el primer Pontífex que anà a Terra Santa. A

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

Jerusalem, el 1964, es trobà amb el Patriarca ortodox Atenàgores I, amb qui celebrà l'aixecament de les excomunions mútues del 1054.

Pau VI fou l'últim Papa que va tenir una cerimònia de coronació. Nino Lo Bello, vaticanista dels Estats Units, assegurà que el Papa era un apassionat per la lectura i, en algun viatge, duia 75 llibres. Va ser un home de visió futura: creà cardenals Karol Wojtila (1968), i Joseph Ratzinger (1977), que serien els seus successors. Pau VI fou un Papa que va obrir grans esperances!

Tot té el seu moment, sota el cel hi ha un temps per a cada cosa

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Tot i que no és el mateix jerarquia que clergat, en alguna cosa o en moltes, coincideixen. Una de les decisions del Concili Vaticà II, o que se'n deriva, que encara que sembli una minúcia, crec que va ser molt important és l'obligació de jubilar-se tant bisbes com rectors o semblants a una certa edat, i fins a la incapacitat de participar en l'elecció del Papa, dels cardenals que han complert 80 anys. Generalment, oblidem que una cosa és el ministeri i, l'altra, la vocació. Del ministeri, parroquial o episcopal, pot haver-hi jubilació, a la vocació, però, hom ha de ser-hi sempre fidel.

Els lectors ja deuen saber que ostento el títol de capellà del Montanyà. Aquesta feina és personal, no

A PROPÒSIT DE...

Clericalisme (6)

territorial. Alguna vegada, els cristians que hi van a missa per primera vegada, amicalment, em pregunten: «Quantes parròquies porta vostè?» «Doncs, miri, no en porto ni tinc cap parròquia. Intento exercir el meu ministeri en dos territoris. Un d'ells, ni tan sols té església, ni rectoria, ni gairebé fidels.»

Ningú no m'ha preguntat mai quina és la meua vocació. Amb 85 anys, puc deixar d'exercir un ministeri. Ara bé, no deixaré mai, i aquest és el meu propòsit, i així ho demano a Déu, de viure d'acord amb la

Un es pot jubilar del ministeri parroquial o episcopal, però sempre ha de ser fidel a la vocació

vocació anomenada divina, que no m'atreviré a desobeir i a la qual vull ser sempre fidel.

Un aspecte eclesiològic que m'agrada preguntar és: sabem que Pere va ser roca de l'Església per designi, anunciat i confirmat. Després, va ser bisbe d'Antioquia i, posteriorment, de Roma. D'on va ser bisbe Pau? Com hauria continuat existint l'Església postapostòlica sense el trasbals i els escrits de l'apòstol dels gentils i sense els de Joan? Va haver-hi clericalisme en ells?

(No ignoro, però aparco, qüestions d'un altre ordre, com quin significat tenia l'episcopat de Simó o l'autoria dels escrits evangèlics o epistolars, del Joan autor, respecte del «deixeble estimat» que va acompanyar el Senyor durant la seva execució i mort. Em situo, conscientment, al marge d'aquestes qüestions exegetiques.)

SIGNES D'AVUI

Shar-pei

Soc a l'andana de la línia 4 del metro a la plaça Urquinaona. Els rètols lluminosos reflecteixen el compte enrere de l'arribada del nou comboi. Una dona jove, amb un gos, s'apropa on soc i s'atura. El gos li vol fer festes. Ella li indica que s'assegui. El gos ho fa i s'asseu sobre les potes del darrere. No perd l'actitud atenta i vigilant. Es troben l'un davant de l'altre. El gos fornit mira fixament la seva mestressa. Només de tant en tant fa un cop d'ull a algú que es belluga al seu voltant, però continua amb la fixació cap a la dona. Una fixació que em resulta plètòrica de fidelitat i d'estimació.

No puc evitar relacionar aquesta imatge amb la contemplació. Em venen al cap els versets del salm 122: «A tu, que tens el tron en el cel,

alço els meus ulls. Com l'esclau té els ulls posats en les mans del seu amo i com l'esclava posa els ulls en les mans de la mestressa, tenim els ulls en el Senyor, el nostre Déu, fins que es compadeixi de nosaltres.» El gos no té una mirada distreta. Observa les indicacions de la mestressa. Es manté al seu lloc, però no es perd cap detall. En algun moment pot girar el cap, però ràpidament torna a mantenir la mirada fixa. El seu caràcter protector li accentua la concentració. Em pregunto si els meus ulls són en el Senyor, en

M'ha impactat aquesta imatge d'actitud contemplativa i atenta

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

actitud contemplativa, o es deixen endur per la pantalla del mòbil, pel trasbals dels transeünts, pels anuncis de les parets.

Arriba el comboi. Pugem al vagó. Tres estacions després baixo i veig que també ho fa la dona amb el gos. Després de pujar per les escales mecàniques i, quan surto al carrer, goso dir-li: «Perdoni. Em permet una pregunta? M'ha captivat la manera com la mira el seu gos. De quina raça és?» Ella, amablement m'atén i em respon que és d'una raça xinesa. Me'n lletreja el nom. Em saluda i continua el seu camí. M'ha impactat aquesta imatge d'actitud contemplativa i atenta, la fixació de la seva mirada. Quan arribi a casa, consultaré a internet la paraula lletrejada: shar-pei.

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Aquesta setmana he rebut dues grans lliçons de les quals us vull fer participar. I totes dues de dues persones que —per la seva condició— viuen excloses de la societat.

A la presó, rebo la crida d'un intern que està, precisament, al mòdul més refusat pels altres interns, a causa del tipus de delictes. M'acosto al funcionari, pregunto per ell, i apareix un home no gaire jove, que m'abraça fort i em diu: «Feia temps que et volia conèixer directament perquè et llegeixo cada setmana a *Catalunya Cristiana*.» Em quedo molt sorpresa. No sabia que el setmanari podia arribar a la presó. M'explica la seva història, el seu penediment pel que havia fet i el desig d'aprofitar aquest període de la seva vida per créixer en tots els

FINESTRA A LA VIDA

Les dues grans lliçons d'aquesta setmana

sentits. Havia arribat feia un temps a les seves mans un exemplar de la revista i va escriure al director demanant el favor... Un col·laborador li paga la subscripció i està feliç. Ara ell ha creat una petita revista de valors que fa des de la seva cel·la, per als companys de les diferents presons, amb el títol de *Resiliència*, i em demanava col·laboració.

Ahir la segona lliçó: celebració mensual a l'Hospital de campanya de Santa Anna dels aniversaris de tots els nascuts aquest mes. Entre voluntaris i acollits eren deu. Conjunyant la vivència religiosa amb la celebració, comencem sempre per una Eucaristia plena de tendresa i d'adaptació a l'ambient, tot ajudant a l'entesa de la Paraula i el misteri del Pa partit i repartit, davant un públic

no avesat a la litúrgia.

En el comentari de la Paraula el mossèn parla del perdó i convida tothom a perdonar de cor aquelles persones que al llarg de la vida ens han ferit. Al meu costat una noieta molt estimada es recolza a la meua espatlla i es posa a plorar, tot dient: «Jo perdono el meu pare, però em costa molt, molt. Sí, Jesús, jo el perdono de cor.»

Paso el meu braç pel seu coll i ploro amb ella. Jo no trobo a qui perdonar...

Estiguem atents perquè la vida cada dia ens dona grans lliçons

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim la cloenda del Sínode, visitem l'orgue de la catedral de Tarragona, celebrem l'absolució d'Asia Bibi i els 50 anys de Missa Dominical, i recordem Mn. Francesc Raventós

AICA
Ciutat del Vaticà

Presentat el document final del Sínode dedicat a la joventut

Francesc als joves: «Perdoneu-nos si no us hem escoltat»

«M'agradaria dir-vos, als joves, en nom de tots nosaltres, adults: disculpeu-nos si tot sovint no us hem escoltat; si, en lloc d'obrir-vos el cor, us hem omplert les orelles», va dir Francesc en presidir la missa de cloenda del Sínode dels Bisbes dedicat als joves. En l'homilia el Papa va reflexionar sobre els tres eixos sobre els quals ha girat el Sínode: escolta, acompanyament i testimoni.

«Escoltar amb amor, amb paciència, com fa Déu amb nosaltres, amb les nostres pregàries sovint repetitives. Déu no es cansa mai, sempre s'alegra quan el busquem», va explicar el Pontífex. I va convidar els pares sinodals a demanar «la gràcia d'un cor dòcil per escoltar».

En segon lloc, va parlar de l'acompanyament en el camí de la fe, és a dir, «fer-se pròxims». Així, va afirmar que el Senyor s'implica «en primera persona amb un amor de predilecció per cadascú. Ja en la seva manera d'actuar transmet el seu missatge: així la fe brolla a la vida (...). Quan la fe es concentra exclusivament en les formulacions doctrinals, correm el risc de parlar només al cap, sense tocar el cor. I quan es concentra només en el fer, corre el risc de convertir-se en moralisme i de reduir-se al que és social».

En opinió del Papa, la proximitat és essencial per transmetre la fe: «Preguntem-nos si som cristians capaços de ser pròxims, de sortir dels nostres cercles per abraçar els que "no són dels nostres" i que Déu busca ardentment.» I va advertir contra la temptació de «rentar-se les mans» davant del sofriment del pròxim. Segons Francesc, «quan per amor a ell també nosaltres ens fem pròxims, ens conver-

tim en portadors de nova vida: no en mestres de tots, no en experts del sagrat, sinó en testimonis de l'amor que salva».

El tercer eix és testimoniar. «No és cristià esperar que els germans que estan en cerca ens truquin a la porta; haurem d'anar-hi nosaltres, però no portant-nos a nosaltres mateixos, sinó Jesús.» I en canvi, «quantes vegades, en lloc d'aquest missatge alliberador de salvació, ens hem portat a nosaltres mateixos, les nostres "receptes", les nostres "etiquetes" en l'Església».

D'altra banda, els pares sinodals van escriure als joves d'arreu del món una carta que va ser llegida en acabar la missa de cloenda: «Que les nostres febleses no us desanimin, i els pecats no siguin la causa de perdre la vostra confiança. L'Església i el món necessiten urgentment el vostre entusiasme.

PAPA FRANCESC

«Preguntem-nos si som cristians capaços de ser pròxims, de sortir dels nostres cercles»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Encara sort

Fa uns dies em va sorprendre una cançó: «*Menos mal que existen esos locos, qué lástima Señor que son tan pocos y no habrá muchos más...*»

Feia poc temps de la canonització d'Òscar Romero i aquella idea de persones que saben estar al costat dels que pateixen, fins i tot a costa de tot, em rondava amb certa perplexitat i amb total gratitud per la seva vida i el seu testimoni.

Amb lletra de Miguel Matos, s.j., deia: «*Ellos te vuelven a la vida, la guerra aún no está perdida y hasta hay razón para esperar.*» Ser cristià té molt d'oferir testimoni d'esperança, de fer veure que la «*guerra no está perdida*», que dia a dia, pas a pas, la vida d'una persona va deixant empremta. Potser la pregunta ha de ser: quina empremta va deixant la meua?

Amb aquesta cançó vaig fer un recorregut per la meua vida i vaig poder veure cada persona que hi ha passat i hi ha deixat aquella empremta d'esperança; que ha possibilitat algun somriure en algú que ja no recordava com fer-ho; quan algú ha estat el suport en què descansar en moments difícils; aquell que ha donat vida on semblava que no n'hi havia... tants i tants signes que «*esos locos*» són absolutament necessaris perquè estiguem a les perifèries, on moltes vegades ningú no vol estar. Només vaig poder agrair-los-ho profundament.

Tant de bo que hi hagi més bojos i boges que «*unan su grito con el tuyo para afirmar la dignidad*», perquè aquesta és l'empremta que val la pena deixar, la d'afirmar la dignitat de cada persona arreu. <https://pastoralsj.org/ser/1639-menos-mal>

ESTHER BORREGO

Sou el present, sigueu el futur més lluminós», els van demanar, i els van animar a continuar perseverant en el camí de la fe, malgrat els obstacles que sorgeixen al llarg de la vida.

Després d'haver estat aprovat pels dos terços de l'aula sinodal, el papa Francesc va autoritzar la publicació del document final del Sínode. El text consta de tres parts, dotze capítols, 167 paràgrafs i 60 pàgines, i el fil conductor és l'episodi dels deixebles d'Emmaús, narrat per l'evangelista Lluc. Es pot consultar a la pàgina web del Vaticà (www.vatican.va).

Reunió bilateral

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència, Relacions amb les Corts i Igualtat, Carmen Calvo, va mantenir una

reunió amb el secretari d'Estat de la Santa Seu, el cardenal Pietro Parolin, a la Ciutat del Vaticà. Segons un comunicat del govern, «el cardenal Parolin ha garantit que no s'oposarà a l'exhumació de les despulles» de Franco del Valle de los Caídos. De la seva banda, el Vaticà ha assenyalat que «el cardenal Pietro Parolin no s'oposa a l'exhumació de Francisco Franco, si així ho han decidit les autoritats competents; però en cap moment s'ha pronunciat sobre el lloc de la inhumació. És cert que la senyora Carmen Calvo va expressar la seva preocupació per la possible sepultura de les despulles a la catedral de l'Almudena, així com el seu desig d'explorar atres alternatives, també a través del diàleg amb la família. Al cardenal secretari d'Estat li ha semblat oportuna aquesta solució».

Tarragona

L'instrument torna a lluir les monumentals portes després d'un llarg procés de restauració

L'orgue de la catedral de Tarragona recupera la seva esplendor

MACIÀ GRAU
Tarragona

L'any 2013, la catedral de Tarragona va inaugurar un nou orgue construït en un taller holandès i que substituïa l'anterior, d'una baixa qualitat acústica. Tot i tractar-se d'un instrument completament nou, es va decidir ubicar-lo dins la caixa original, que data del segle XVI i que és una de les poques de l'època renaixentista que hi ha a la península. De 20 metres d'altura, el moble que protegeix l'orgue incorpora tot el sistema estructural propi del Renaixement, amb entaulaments i ordres clàssics, i el que és més important: conserva els dos batents que el protegeixen. Aquestes portes, que es coneixen també amb el nom de «sarges», estan pintades sobre tela per totes dues cares, amb quatre obres mestres del pintor piemontès Pietro Paolo de Montalbergo. A causa del seu mal estat de conservació, feia més de nou anys que les pintures no lluien al seu lloc original, fins que el 2017, aprofitant una línia oberta de subvencions, el Departament de Patrimoni artístic de la catedral va posar-ne en marxa el procés de restauració per recuperar-les.

Un any i 18 mesos de treballs

Un dels artífexs del projecte de restauració ha estat el Dr. Antoni Martínez Subies, canonge responsable del Patrimoni artístic de la catedral, que va iniciar les gestions per poder recuperar unes obres pictòriques que es trobaven en molt mal estat: «El seu estat de conservació era depriment, perquè havien estat intervingudes per "pseudoprofessionals" que van deixar l'obra pitjor de com estava.» Per aquest motiu

la restauració de les dues portes finalment ha tingut una durada aproximada d'un any i 18 mesos, després dels quals s'ha aconseguit recuperar-ne el color original. El projecte de conservació el va coordinar Maite Toneu, responsable de l'especialitat de pintura sobre tela del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC), amb el suport de David Silvestre, que va liderar l'equip de restauradors. Per assolir tots els objectius, va ser necessària la col·laboració d'un gran equip interdisciplinari, que va incloure ebenistes, arquitectes, químics, fotògrafs, rellotgers i personal de laboratori del CRBMC i empreses auxiliars.

Com explica Mn. Martínez, el criteri d'actuació va ser principalment el de respectar tots els elements que conformen la història de l'obra, per això es van fer les mínimes intervencions possibles. Els treballs, a més, es van haver de

MN. ANTONI MARTÍNEZ SUBIES
«Les pintures de les portes van suposar la introducció a la pintura catalana del manierisme italià»

la vida de Jesús, com l'Anunciació, visible quan les portes es tanquen, o la Nativitat i la Resurrecció, visibles quan els batents estan oberts. Les pintures daten del segle XVI i són les úniques que es conserven d'aquest artista, que molts consideren com el principal responsable de la italianització de la pintura del nostre país. La conservació íntegra del moble escultòric i les portes amb les pintures formen un conjunt que converteix l'instrument en una obra inèdita del Renaixement català.

Inauguració oficial de les sarges

Tot i que el 18 d'octubre passat l'arquebisbat de Tarragona ja va organitzar un seminari en què es va explicar tot el procediment que s'ha fet per recuperar les pintures, la inauguració oficial de les portes de l'orgue es va fer el 30 d'octubre a la mateixa catedral. L'acte, presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, va comptar amb la presència de la consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Laura Borràs, i del mateix Dr. Martínez, que va explicar a tots els assistents la transcendència de l'obra pictòrica restaurada: «És important que no passi desapercbut el que signifiquen aquestes pintures, ja que van suposar la introducció a la pintura catalana del manierisme italià.» Després de les intervencions, es va fer una demostració de l'obertura i tancament de les sarges davant les autoritats, i es va donar per finalitzat un procés llarg i costós que ha permès recuperar l'esplendor d'un orgue únic al nostre país.

fer a la mateixa catedral, a causa de les grans dimensions de les portes: «El CRBMC no disposava d'una nau prou gran per treballar les sarges, i per això es van haver de situar dues bastides dins la catedral, una de vertical al costat del creuer i l'altra d'horitzontal a la capella lateral de sant Joan Evangelista».

Pel que fa al cost econòmic de l'actuació, finalment ha ascendit fins als 363.765 euros, quantitat que s'ha pogut pagar gràcies a l'aportació de diverses entitats i institucions: el Capítol de la Catedral (173.765 euros), el Departament de Cultura de la Generalitat (100.000 euros), la Fundació Privada Mútua Catalana (60.000), i la Diputació de Tarragona (30.000 euros).

Una obra inèdita

Una de les principals característiques de les portes de l'orgue de la catedral de Tarragona són les seves dimensions monumentals, ja que

cada batent fa nou metres d'altura per cinc d'amplada. Aquesta gran superfície va ser precisament la que va permetre al pintor Pietro Paolo de Montalbergo poder representar en cadascuna de les quatre cares diverses escenes de

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

MAC
Barcelona

 Barcelona

L'acte va posar en relleu la gran admiració que sentia pel Dr. Pere Tarrés

Homenatge a Mn. Francesc Raventós

A la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià va tenir lloc dimarts 23 d'octubre un acte en memòria de Mn. Francesc Raventós i Pujol, que va morir el 15 d'agost passat, als 86 anys. Canonge emèrit del Capítol de la Catedral de Barcelona i vicepostulador de la causa de canonització del Dr. Pere Tarrés, era col·laborador habitual de *Catalunya Cristiana* amb la secció «Enraonar sobre el beat Pere Tarrés».

Com que les despulles del beat Pere Tarrés reposen en un dels altars de l'església i una de les dependències de la parròquia acull el Memorial Pere Tarrés, l'acte també va servir per retre homenatge al cèlebre metge, sacerdot i apòstol de la joventut.

I és que com molt bé va afirmar Mn. Carles Sauró, rector de la parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova, «el beat Pere Tarrés i mossèn Francesc Raventós eren

dues ànimes bessones; entre tots dos hi va haver una sintonia perfecta». Mn. Sauró va definir Mn. Francesc com «un home senzill, amb sentit de seny espiritual, gran vida interior i vocació parroquial, que es va buidar de si mateix per donar-se als altres». Unes paraules que compartien els nebots i la fillola del qui va estar al capdavant de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol durant quaranta-tres anys.

Nascut el 7 de gener del 1932, Mn. Francesc Raventós va ser ordenat sacerdot el 22 de desembre del 1956 a la capella del Seminari Conciliar de Barcelona. La primera missa la va celebrar l'endemà, dia 23, a l'església parroquial de Sant Vicenç de Sarrià. «Des d'aquell dia, el ministeri de prevere ha omplert tota la meva vida», comentava Mn. Raventós amb motiu de les seves noccs d'or sacerdotals.

Clara Seguí, responsable de Pastoral de la Fundació Pere Tarrés, va presentar el vídeo *Pere Tarrés, un entusiasta de la vida!*, en què es recullen diversos testimonis, com ara els del mateix Mn. Francesc Raventós, Mn. Josep Maria Ballarín, P. Jaume Gabarró, P. Josep M. Soler o Francesca Tarrés Claret, una de les germanes monges del beat.

Mn. Salvador Bacardit, rector de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, va animar els assistents «a viure avui dia amb l'entusiasme que caracteritzava el Dr. Pere Tarrés» i va expressar que era «tot un goig poder fer aquest homenatge a mossèn Francesc». Posteriorment, es va visitar el Memorial Pere Tarrés i es va fer una pregària davant del sepulcre del beat.

El Memorial està estructurat en diverses etapes que donen a conèixer als visitants la biografia del beat, entre les quals destaquen les dedicades a la Federació de Joves Cristians de Catalunya i a la seva tasca com a metge. Hi ha fotografies, documents i objectes, com els poemes que va escriure a la seva mare quan era infant o les seves inconfusibles ulleres rodones.

Tot seguit, es va celebrar una missa en record de Mn. Francesc Raventós.

Alguns testimonis van recordar que Mn. Raventós vivia la fe intensament.

Barcelona

La publicació «Missa Dominical» fa 50 anys Mig segle d'una guia per celebrar i viure la litúrgia

EDUARD BRUFAU
Barcelona

La renovació que el Concili Vaticà II va implicar per a la litúrgia va ser profund. Calia que tota l'Església s'anés amarant de l'espiritualitat conciliar a través de les celebracions, i perquè fos així els primers que havien d'assumir aquella renovació havien de ser els mateixos celebrants. Per tal d'ajudar en aquesta tasca va néixer ara fa 50 anys la revista *Missa Dominical*, impulsada pel Centre de Pastoral Litúrgica amb Joaquim Gomis com a primer director. Per celebrar aquest aniversari el 14 de novembre, a partir de les 9.30, tindrà lloc al Seminari Conciliar de Barcelona un acte commemoratiu amb la presència del cardenal i arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella.

L'actual director de *Missa Dominical*, Mn. Xavier Aymerich, explica

que quan es va fundar la publicació «es tractava d'oferir uns materials per a la formació dels preveres i dels laics col·laboradors en la litúrgia, així com uns materials pràctics per preparar i celebrar la missa de forma digna i participada, perquè les comunitats poguessin viure amb profunditat i amb tot el fruit l'eucaristia del diumenge. Tot i els anys transcorreguts, els objectius de la revista són encara ben vigents, i per això *Missa Dominical* continua publicant-se i renovant-se cada dia.»

Passat i futur

Avui la publicació fa mig segle de vida i arriba a unes 150 persones. Fent una mirada retrospectiva Mn. Aymerich pot afirmar que durant aquests 50 anys *Missa Dominical* «ha ajudat a oferir formació, criteris, i fins i tot a crear un estil de celebració fidel als llibres litúrgics però obert i adaptat a la realitat de

les comunitats, amb un llenguatge proper i entenedor. Dins de tota l'àmplia proposta de materials i continguts, destaquen els fulls per a la celebració, pràcticament un referent obligat a casa nostra. I també els cantoral *MD*, que han ajudat a la difusió del cant en les nostres assemblees, com una forma privilegiada de participació litúrgica.»

Missa Dominical arriba als 50 anys de vida amb una salut envejable en bona part gràcies a l'atenció constant que ha posat a la realitat de l'Església i la societat. Com ha d'encarar el futur a partir d'ara? El director de la publicació ho té clar: «L'objectiu és el de sempre, però adaptat a les noves realitats, en un context plural i amb unes comunitats potser més petites però esperem que més vives. Oferim nous materials com els fulls verds, els cartells i targetons, la nova revista per a laics *Galilea.153*; també hi ha la utilització de les noves tecnologies que permeten l'accés als materials a través d'internet. Volem continuar treballant per millorar la formació, la preparació i celebració de la missa del diumenge en les nostres comunitats, perquè esdevinguin també interpelladores i evangelitzadores.»

Pakistan

El Suprem pakistanès anul·la la pena de mort sobre la dona cristiana

Absolta Asia Bibi

ASIANEWS

Islamabad

El Tribunal Suprem del Pakistan ha anul·lat la pena de mort d'Asia Bibi, la dona cristiana acusada de blasfèmia per haver insultat el profeta Mahoma el 2009. El Tribunal va estudiar el 8 d'octubre l'apel·lació a la condemna a mort i es va reservar el veredictes perquè va afirmar que hi havia contradiccions en les declaracions dels testimonis.

«La sentència de mort s'anul·la. Asia Bibi és absolta de tots els càrrecs», ha afirmat el president del Suprem, Saqib Nisar. L'anunci s'ha fet entre fortes mesures de seguretat amb policia antidisturbis i especialistes en desactivació de bombes.

Asia Bibi va ser condemnada a mort el 7 de novembre del 2010 per un tribunal de Punjab. Havia estat arrestada per blasfèmia el juny del 2009, després d'una discussió amb unes dones que l'acusaven d'haver insultat l'islam i Mahoma.

Alguns dels defensors d'aquesta dona cristiana van ser el governador del Panjab, Salman Taseer, un musulmà assassinat el 2011, i el catòlic Shahbaz Bhatti, ministre de Minories, assassinat uns mesos més tard.

Durant tots aquests anys cristians d'arreu del món han pregat insistentment per salvar la vida d'Asia Bibi.

El febrer passat el papa Francesc va rebre al Vaticà una de les filles d'Asia i el seu marit. El Pontífex va pregar especialment per la dona cristiana i va dir a la seva filla: «Sovint penso en la teva mare i prego per ella.»

Itàlia

L'Església demana una acció climàtica ambiciosa i urgent

AICA / Roma

A través d'una exhortació signada per sis presidents de conferències episcopals continentals, l'Església demana als governs que adoptin mesures ambicioses i immediates per afrontar i superar els efectes devastadors de la crisi climàtica.

L'exhortació està signada pel cardenal Angelo Bagnasco, president del Consell de Conferències Episcopals d'Europa; el cardenal Oswald Gracias, president de la Federació de Conferències Episcopals d'Àsia; el cardenal Rubén Sa-

lazar Gómez, president del Consell Episcopal Llatinoamericà; Mons. Peter Loy Chong, president de la Federació de Conferències Episcopals Catòliques d'Oceania; Mons. Jean-Claude Hollerich, president de la Comissió de les Conferències Episcopals de la Comunitat Europea, i Mons. Gabriel Mbilingi, president de les Conferències Episcopals d'Àfrica i Madagascar.

L'exhortació, inspirada en la *Laudato Si*, es basa en els principis de la urgència, la justícia intergeneracional, la dignitat humana i els drets humans.

TESTIMONIS DE FE

ACN

La llibertat religiosa, cim de totes les llibertats

MARTA GARCÍA CAMPOS
Ajuda a l'Església
Necessitada-ACN

Amb aquesta rotunditat, Benet XVI col·locava la llibertat religiosa en un lloc preeminent (*Ecclesia in Medio Oriente*, 2012). Poc importa si parlem del Pròxim Orient, del cinturó central d'Àfrica, de la península coreana o de la costa eritrea, la llibertat religiosa ocupa el primer lloc entre els drets humans.

L'Informe de Llibertat Religiosa al Món, editat biennalment per la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada, recull els escenaris on es vulnera aquest dret fonamental. Països com Corea del Nord, el Pakistan, l'Aràbia Saudita o l'Afganistan encapçalen la llista negra dels països que no respecten aquest primer dret de l'home que expressa la seva realitat més fonamental (Benet XVI, discurs al cos diplomàtic acreditat davant de la Santa Seu, 9/1/2012).

Aquest dret radica en la intimitat més pregona de la persona, l'obre a la transcendència i la connecta a Déu. És un dret inherent a la persona i que per la seva mateixa naturalesa no pot estar subjecta ni a la mera llibertat d'opinió d'uns quants, ni a la bona intenció d'un president, ni sotmès a la venia d'un sultà o a un sistema de castes.

Així ho recull l'article 18 de la Declaració Universal dels Drets Humans: «Tota persona té dret a la llibertat de

pensament, de consciència i de religió; aquest dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, així com la llibertat de manifestar la seva religió o la seva creença, individualment i col·lectivament, tant en públic com en privat, per l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança.»

Aquests drets, entre els quals es troba el de la llibertat religiosa, són, pel fet de brollar immediatament de la dignitat de l'home, universals, inviolables i immutables (Joan XXIII, *Pacem in terris*, 145) i estableixen les bases per a un desenvolupament vertader de les societats i un progrés autènticament humà.

Ajuda a l'Església Necessitada analitza l'estat d'aquest dret a 196 països del món. L'edició del 2018 serà presentada a Barcelona el 23 de novembre a la basílica de la Sagrada Família. La façana del Naixement, el cant a la vida per excel·lència, s'il·luminarà de vermell per retre homenatge a totes aquelles persones que pateixen persecució o discriminació a causa de la seva fe.

Ressonaran novament les paraules del poeta: «Allà, a la Sagrada Família, hi passen coses admirables. Al redós d'aquelles pedres ja miraculoses, s'hi congria un món nou: el món de la pau» (Joan Maragall, *En la Sagrada Família*, 15/1/1905).

Foto: Església de Maigana (Nigèria) atacada per Boko Haram.

Amb la cultura com a brúixola: ruta per la costa catalana

Paral·lela al mar Mediterrani, aquesta ruta parteix de la Costa Brava i arriba fins a la Costa Daurada, on s'acabaria cap a l'interior. Pel camí descobriràs monuments com el monestir de Sant Pere de Rodas, l'antifòstre romà de Tarragona o l'Institut Pere Mata de Reus.

A més, t'acostaràs a les cases de tres dels creadors catalans més universals, Salvador Dalí, Pau Casals i Antoni Gaudí, participaria en un assaig d'una colla castellera a Vilafranca del Penedès i viatjaràs al passat per seguir les passes dels primers cristians. A punt per fer el viatge?

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Fes pinya per aixecar un castell

Actualment, a Catalunya s'eleven més de 14.000 castells, a rigor d'habla catalanes totes excepte quatre castellanes. Després del Festival Cultural Internacional de la Humanitat per la UNESCO del 2011, portar al castell més gran del món és un dels seus objectius. Després d'una jornada de treball a Vilafranca del Penedès, podràs participar en l'assaig d'alguns de les tres colles castellanes de la ciutat: Castellers de Vilafranca, Colla Jove de Vilafranca o Colla Vella de Vilafranca. El desàndol, després d'una sessió de treball, serà a l'edifici de la Universitat de Vilafranca, on es farà un assaig de castell amb un castell de quatre pisos i un castell de quatre pisos.

www.castellers.org/vilafranca.com/assajos-casteller

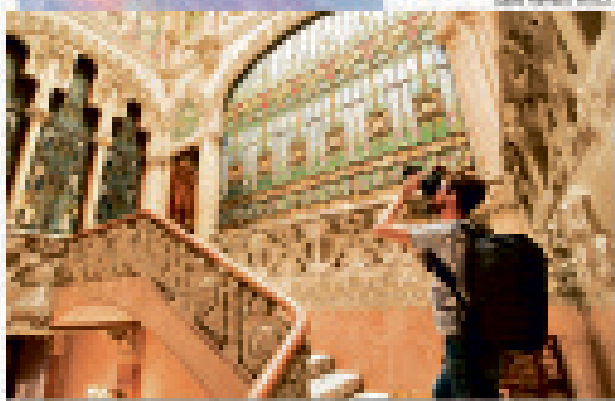

Castells de Vilafranca / GACT

REUS

Modernisme i vermut

San Ferrer / GACT

Molta part de l'arquitectura modernista catalana es va construir a Reus, la ciutat de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner.

Una visita al Museu de Reus i al Museu del Vermut, l'espai més important de la ciutat que fins ara s'ha construït al món, són un dels punts més importants de la ruta. També podràs visitar el Museu de la Ciència i la Tecnologia de Reus, un dels més importants de Catalunya.

Una visita al Museu de Reus i al Museu del Vermut, l'espai més important de la ciutat que fins ara s'ha construït al món, són un dels punts més importants de la ruta. També podràs visitar el Museu de la Ciència i la Tecnologia de Reus, un dels més importants de Catalunya.

www.reus.cat/museu

**Mons. Josep M. Abella, missioner
claretia i bisbe auxiliar d'Osaka (Japó)**

«Anem a
evangelitzar,
no a convertir»

Mons. Josep M. Abella
/ Agustí Codinach

«Déu no els destorba,
però tampoc no els
qüestiona la vida»

«És una societat molt
centrada en el lucre...
i això xoca quan
s'acosten a l'Evangelí»

Des del mes de juny el lleidatà i claretjà Josep M. Abella és bisbe auxiliar de la diòcesi japonesa d'Osaka. Mons. Abella coneix bé el país nipó. Del 1973 al 1991 va ser-hi com a missioner. Després d'un parèntesi de 24 anys on va tenir diferents responsabilitats en el govern dels Claretians (va ser superior general del 2003 al 2015) hi va tornar fa 3 anys.

Recentment, ha estat a Catalunya on s'ha trobat amb diferents comunitats per donar a conèixer la realitat de l'Església i la societat japonesa. També ha tingut temps per trobar-se amb periodistes, inclosa una participació en el programa *Temps de diàleg* de Ràdio Estel.

Mons. Abella es defineix com un «bisbe missioner». Viu al Japó, una societat on la població catòlica només representa entre un 0,3% i un 0,4%. A la seva diòcesi d'Osaka n'hi ha 53.000. Es tracta d'una Església «molt petita, que mai no serà gran» i que va «a l'essencial: ajudar a fer camí amb Jesús», ens diu el bisbe Abella. I aquesta essència es tradueix no «en convertir, sinó en evangelitzar, és a dir, humanitzar i acompanyar la persona a arribar al fons de la seva vida i a recuperar les preguntes fonamentals».

Segons el bisbe claretjà, «en el

camí de les preguntes acompanyem des del que per a nosaltres és la resposta. No comuniquem l'Evangelí com a doctrina. No es tracta de transmetre uns ensenyaments, sinó d'ajudar la gent a entrar dintre seu per fer-se les preguntes claus i cercar les respostes acompanyats per l'Evangelí i per Jesús. La trobada amb l'Evangelí i Jesús té una significació important a la vida de les persones, encara que no es facin cristianes».

Al Japó hi ha dues grans tradicions religioses: el xintoisme i el budisme. Com ens explica Mons. Abella, «al Japó hi ha un respecte fonamental pel fet religiós. No se'n riuen. Déu no els destorba, però tampoc no els qüestiona la vida».

La societat japonesa té una manera molt diferent de viure el fet religiós i la pertinença a un grup religiós. De fet, l'adhesió a un grup religiós és per tradició familiar. En aquest sentit, «fer una opció religiosa trenca la tradició familiar i suposa implicacions concretes en totes les dimensions de la vida. No és tan fàcil fer l'opció. Els costa que aquesta religiositat tingui incidència concreta en les diverses dimensions de la vida», reconeix l'auxiliar d'Osaka.

Ordenació episcopal de Mons. Abella.

Per això, «quan una persona s'acosta a l'Església i comença a fer el seu camí de recerca, acompanyat per Jesús i l'Evangeli, va veient com aquesta fe no és només una qüestió d'anar a pregar uns cops l'any al temple, sinó que és una qüestió que té implicacions concretes en el nostre sistema de valors, en la manera de relacionar-nos amb la natura... aquesta és l'aportació que podem fer nosaltres». I afegeix: «El Japó té una societat benestant, amb una força econòmica molt notable i amb pro-

blemes molt forts de competitivitat estressant, centrada en el treball. És una societat molt centrada en el lucre i en el criteri del que rendeix o no rendeix... i això xoca quan s'acosten a l'Evangeli.»

Diàleg interreligiós

Sent com és una realitat petita, l'Església catòlica està compromesa en el diàleg interreligiós. Aquest diàleg s'estableix a tres nivells. El primer seria en l'àmbit institucional; el segon, a nivell de parròquies, on hi ha molt bona relació; i el tercer, en la vida diària, «perquè no tota la família és catòlica», comenta Mons. Abella, «hi ha respecte mutu i el diàleg es palpa a l'hora de prendre decisions importants, on entra en joc el sistema de valors». En general, reconeix el bisbe Abella, «no hi ha conflicte interreligiós al Japó, encara que el diàleg amb els xintoistes por ser una mica més difícil».

Ja el 1975 els bisbes d'Àsia van marcar la gran orientació de l'Església en aquell continent, ens explica el claretià: «La línia fonamental és, certament, evangelitzar, però el camí fonamental és el camí que van anomenar "Diàleg de vida": diàleg amb les cultures, diàleg amb les tradicions religioses i diàleg amb els pobres.» L'Església catòlica intenta, en paraules del religiós, «acostar el nostre món a aquell projecte d'amor i de fraternitat que Déu té per als seus fills i filles». I aquest projecte es tradueix en atenció als marginats, als refugiats i immigrants, «perquè el Japó és una societat força tancada a aquests col·lectius».

Una part important del treball de l'Església és el compromís amb la pau i el medi ambient. «Els bisbes», apunta el bisbe Abella, «tenen una posició molt forta contra la dependència de l'energia nuclear i estan molt conscienciats del canvi climàtic».

Esperant el Papa

El papa Francesc ha expressat el seu desig de viatjar al Japó l'any vinent. Segons Mons. Abella, «tant de bo es pugui realitzar perquè tindria un sentit de suport i d'ànim a una comunitat cristiana minoritària». A més, també tindria un gran significat «una visita del Papa a Hiroshima i Nagasaki com una crida a la pau i al desarmament».

**JOAN PALLARÈS-
PERSONAT**

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

La vida de Domènec Cols va estar entregada a la música i al servei de Déu. Nascut a Sant Pau d'Ordal el dia de Sant Martí de 1928, va viure la guerra civil sent un infant. Va ingressar a la postguerra al Seminari Conciliar de Barcelona d'on sortiria ordenat prevere als 23 anys. Haver nascut al novembre el feia anar uns mesos per endavant en els estudis i la conjuntura li va ser favorable en ser uns dels 820 sacerdots ordenats durant el XXXV Congrés Eucarístic Internacional de maig del 1952. Va anar a la parròquia de Sant Salvador del Vendrell, on va estar-s'hi com a organista dos anys, fins al 1954 en què marxà a Barcelona.

Entre 1956 i 1963 va ser el segon organista i mestre de capella de la catedral de Barcelona. Va estudiar piano i orgue al Conservatori Municipal de Música i al Conservatori del Liceu, amb en mestre Joan Gibert i Camins i Montserrat Torrents. També passà el curs 1959-60 a França, estudiant a París i a Le Mans, posteriorment passaria per Haarlem, a Holanda.

Amb el bagatge obtingut, va abocar-se a la composició musical religiosa. En adequar-se la litúrgia als dictats del Concili Vaticà II, va musicar l'Ofici Diví, el cant de la Litúrgia de les Hores, tant en català com en castellà, tasca en la qual va treballar gairebé vint anys, durant les dècades dels setanta i vuitanta.

El 1975 i dins del Centre de Pastoral Litúrgica, va fundar el que seria el Centre Permanent d'Animadors del Cant Litúrgic. A la ratlla dels seixanta anys va retornar als concerts d'orgue, sent des

del 1985 organista titular de la catedral de Barcelona, també canonge des del 1989 nomenat pel cardenal Jubany. Portava els cors ell mateix. En aquells anys també se centrà en el cant coral, col·laborava amb nombroses entitats i va fundar la de Sant Esteve de Castellar del Vallès i la Coral Santa Eulàlia a la mateixa seu barcelonina.

El 1982, amb mossèn Albert Taulé i Josep Aldazabal, va participar, entre d'altres, a Sant Jaume de Galícia a les Jornades Nacionals de Pastoral Litúrgica, amb intervencions sobre els cants a les celebracions. També el 1990, en el III Congrés litúrgic de Montserrat va advocar per la creació de noves formes i estils musicals en la litúrgia.

El 31 de maig del 2002, amb motiu de complir-se el cinquantè aniversari de la seva ordenació sacerdotal, estrenà el seu *Oratori de les Hores*, amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, l'Escolania de la Santa Creu i Santa Eulàlia i la Coral Polifònica de Puig-reig, obra que constituïa una recopilació de la seva extensa labor musical. Actiu fins als darrers anys de la seva vida, algun lector potser el recordarà, en concerts d'orgue a la parròquia de Sant Gaietà, a l'orgue de la catedral, on per cert va ser l'organista durant el casament reial que va oficial el cardenal Ricard Maria Carles, o en el 700 aniversari de la catedral.

Domènec Cols i Puig moria a Barcelona la vigília de la diada de Reis de l'any 2011, però la seva obra musical perdura avui ben viva.

GENT DE CASA

Domènec Cols i Puig

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

Posar els béns en comú

Hi ha un text breu en els Fets dels Apòstols que narra un traç fonamental en la vida dels primers cristians que va causar admiració en la societat de la seva època i continua produint-ne en la nostra.

Diu aquest text: «Tots els creients vivien units i tot ho tenien al servei de tots; venien les propietats i els béns per distribuir els diners de la venda segons les necessitats de cadascú» (Ac 2,44-45).

El porto aquí amb motiu de la celebració avui de la Jornada de Germanor que celebra l'Església. Es podria afegir també els esforços de l'apòstol Pau perquè les esglésies que anava fundant s'ajudessin entre elles en cas de necessitat.

També avui estem cridats a posar els recursos en comú. La manera d'entendre-ho és que l'Església no és una entitat, sinó sobretot una família, la dels que es consideren fills de Déu. Aquest títol no és un ornament, sinó una exigència de caritat.

Les persones no poden pensar: jo em cuido de mi mateix i no faig mal a ningú. No n'hi ha prou, ni a nivell personal, ni familiar, ni tan sols de les comunitats eclesials que són les parròquies. Si una està en disposició de fer-ho ha d'aportar ajuda a l'arxidiòcesi per contribuir a sufragar les necessitats generals.

Les estructures de l'Església diocesana estan al servei de tots, no estan tancades només als catòlics. Els temples i ermites, els serveis de

la cúria diocesana (patrimoni, economia, mitjans de comunicació, secretaria, etc.), Càritas, la Llar Natalis, els espais de l'edifici Seminari (l'anomenat Centre Tarraconense) amb la seva biblioteca, els museus diocesà i bíblic, l'arxiu històric, la catedral, el Seminari Major Interdiocesà, etc., estan al servei de tots.

Aquest servei és possible gràcies a la solidaritat. En aquest aspecte vull expressar el meu agraïment com a arquebisbe de Tarragona a les persones particulars i empreses que ajuden de manera permanent o esporàdica al sosteniment de tant d'activitats que tenim entre mans.

Igualment va la meua gratitud als qui ajuden a portar els comptes, a gestionar l'economia diocesana, laics moltes vegades voluntaris que posen al servei de la nostra Església la seva capacitat professional i la seva dedicació de temps a una tasca tan necessària.

Per descomptat l'economia no és el més important en la vida eclesial, sinó l'agermanament en l'oració i la unitat entre els fidels. Això no obstant, la caritat entre nosaltres és, com en la comunitat dels primers cristians, la conseqüència i prova que vivim una fe autèntica en els ensenyaments de Jesucrist.

CARTA DOMINICAL

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Som família

Aquest segon diumenge de novembre celebrem la diada de Germanor, una jornada que té per objectiu ajudar-nos a prendre consciència de la necessitat de col·laborar econòmicament al sosteniment de l'Església diocesana. Amb aquesta finalitat, avui, a totes les parròquies i centres de culte de la diòcesi, es fa una col·lecta extraordinària i la nostra Església arxidiocesana fa públics els comptes per tal que tots els fidels pugueu valorar l'ús que fa dels recursos econòmics.

L'Església catòlica que peregrina a Barcelona té uns 1.700 anys d'història. El primer bisbe documentat és Pretextat de Barcelona, que va assistir al Concili de Sardica l'any 343. Des d'aleshores i fins avui dia, els cristians que formem part d'aquesta gran família, que és l'arxidiòcesi de Barcelona, hem fet nostra la crida rebuda del mateix Jesucrist: anunciar i donar testimoni de l'Evangelí, construir la comunitat cristiana i servir els més pobres de la societat.

En la diada de Germanor d'enguany, conservem el lema dels darrers anys: «Amb tu, som una gran família.» L'Església és una gran família en la qual tots som necessaris. Tots els batejats som cridats a aportar el nostre granet de sorra. Cada cop més, cal que els cristians ens adonem que l'economia de l'Església és cosa de tots.

D'on venen els recursos econòmics de la nostra arxidiòcesi? Sobre el tema del finançament de l'Església sovint hi ha una certa confusió. Mireu, hi ha tres fonts: d'una banda les aportacions directes de cadascun dels fidels mitjançant col·lectes, donacions, subscripcions, herències i llegats;

d'altra banda, les vostres aportacions indirectes que rebem de l'Administració de l'Estat i que són resultat de la vostra decisió de marcar la creu a la casella de l'Església en la declaració de l'Impost sobre la Renda (IRPF); i, finalment, els ingressos provinents de la gestió del patrimoni diocesà i altres ingressos recurrents (com, per exemple, publicacions, serveis hospitalaris, subvencions, etc.).

Els recursos econòmics diocesans es gestionen amb molta cura. Estem fent un gran esforç per tenir una economia transparent i per donar-la a conèixer a tothom. Volem que es coneguin i valorin les activitats de l'Església.

En aquesta línia de la transparència voldria compartir amb vosaltres algunes conclusions de la darrera Memòria d'actuacions de la Conferència Episcopal Espanyola publicada en la seva web i revisada per una de les quatre principals firmes d'auditoria (PwC). En aquesta Memòria s'explica el que l'Església catòlica fa per la societat. Per citar algunes dades: les hores dedicades pels agents de pastoral (per exemple, 47 milions d'hores dels capellans); 2.591 escoles catòliques que estalvien més de 2.400 milions d'euros a les administracions públiques; l'atenció assistencial a més de 175.000 immigrants; 114 centres d'acollida de dones víctimes de qualsevol tipus de violència; més de 9.100 centres socials i assistencials on s'atenen més de 4,7 milions de persones, etc.

Moltes gràcies a tots vosaltres per fer-ho possible. Si us plau, no deixem de col·laborar per tal de continuar la nostra missió. Que Déu us beneeixi a tots.

COMENTARI DE LA PARAULA

La viuda pobra ha tirat al tresor del Temple més que tots els altres

La primera seqüència que llegim avui ha estat incomprendiblement mutilada. Després que els diversos estaments dirigents s'hagin anat rellevant en el marc del Temple tractant de fer caure Jesús amb preguntes insidioses, Jesús passa a la contraofensiva arremetent contra els lletrats, responsables d'haver escampat la idea que el Messies seria el descendent de David, una idea que encara avui anem recitant sense pudor, ignorant el seu contingut reivindicatiu d'un Messies

fort i victoriós. Jesús no accepta en absolut aquest títol i es presenta com el Fill de l'home. Hauríem de revisar a fons tot el que fa referència a la dinastia davídica i al regne de Déu que hi hem bastit al damunt. La reialesa és incompatible amb el Messies Sofrent. En la segona seqüència, Jesús ridiculitza la pompositat dels lletrats i denuncia que, amb el pretext de llargues pregàries, devorin els béns de viudes i orfes, manera de designar en aquell temps les classes més marginades i necessitades, alhora que adverteix seriosament els seus deixebles que no es comportin com aquells, una advertència que no ha perdut avui la seva validesa. Tot seguit es planta davant la Sala del Tresor i es queda observant com la multitud dels fidels hi va tirant monedes. En un determinat moment arriba una viuda, representant de la classe so-

GLÒRIA MONÉS

cial més baixa, i hi tira deu cèntims. Els seus deixebles, que admiraven embadalits la bellesa dels carreus del Temple, no s'han adonat de res. Per això els convoca, per donar-los una lliçó. La manera solemne com la introdueix: «En veritat us dic», és una fórmula que trobem sovint en llavis de Jesús quan vol assegurar una dita. En la dita de Jesús, un lleuger canvi d'ordre de les paraules fa que el sentit de la frase prengui el sentit banal d'«aquesta viuda pobra» (text usual) en comptes de subratllar-ne la pobresa: «la viuda aquesta, que és pobra», i Beza rebla el clau tot seguit: «Tots aquests, en efecte, han tirat part del que els sobrava.»

JOSEP
RIUS-CAMPS

Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretia i bibliista

Què és la doctrina de la retribució?

L'home fa de la retribució una qüestió de justícia: tot treball mereix un sou, un salari. La retribució, tanmateix, no és un sou degut als obrers en virtut d'un contracte. És el fruit normal concedit per Déu als seus servents bons (Mt 16,27). La retribució és la rehabilitació de cada individu segons les obres que manifesten la seva fe. No consisteix en uns beneficis terrenals, riqueses o glòria, sinó només en Déu i en Crist; en ells, el fidel troba el cent per u de les realitats d'aquest món: gaudi, felicitat; ja no hi haurà mort ni plany, sinó l'amor i la llum. La darrera prova de la retribució perfecta és que Crist ha ressuscitat. Sempre hi ha el perill farisaic de creure que la recompensa divina es mesura per l'observança humana de la Llei.

El Nou Testament ens fa veure que l'home no ha de buscar ja els avantatges terrenals, glòria, reputació, reconeixement o interès. Qui fa el bé per aquests motius «ja ha rebut el seu salari / recompensa» (Mt 6,1-16; Lc 14,12ss; 1Co 9,17s). La meta del cristià és assolir el Crist (Fl 1,21-26). El seu salari és l'herència divina (Col 3,24): la vida en el Crist ressuscitat. Segons Pau, Déu no rehabilita l'innocent, sinó el culpable (Rm 4,5). Déu no actua com a jutge, sinó com a sobirà que concedeix gràcia, indult o amnistia (1,17; 3,21s; 5,21; 8,10). La rehabilitació és «graciosa» (3,24; 4,16). L'única condició per beneficiar-se d'aquesta amnistia és la fe en Jesús el Crist (Ga 2,16.21; 3,11.21-24; Fl 3,9). No cal esperar el judici escatològic final per ser rehabilitat per Déu; la mort-resurrecció de Jesús ha inaugurat el temps final; l'amnistia està proclamada i es va revelant per l'anunci de l'Evangeli (Rm 1,16s; 3,24s; 4,24s; 5,9; Ga 4,5).

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XXXII de durant l'any

Lectura primera

1Re 17,10-16

La viuda va fer un panet i el donà a Elies

Lectura del primer llibre dels Reis:

En aquell temps el profeta Elies se n'anà a Sarepta. Quan arribà a l'entrada del poble hi havia allà una viuda que recollia llenya. Elies la cridà i li digué: «Porta'm, si et plau, una mica d'aigua per beure.» Mentre l'anava a buscar, Elies la tornà a cridar i li digué: «Porta'm, també, un tros de pa.» Ella respongué: «Per la vida del Senyor, el teu Déu, et juro que no en tinc gens. Només tinc un grapat de farina i una mica d'oli. Ara estava recollint aquests branquillons i anava a fer pa per a mi i per al meu fill. Ens el menjarem i després morirem de fam.» Elies li respongué: «No tinguis por. Fes-ho tal com dius, però primer fes un panet per a mi i dona-me'l. Després ja en faràs per a tu i per al teu fill. Això diu el Senyor, Déu d'Israel: No es buidarà el pot de la farina ni s'abaixarà l'oli de la gerra fins al dia que Senyor enviarà la pluja al país.» Ella va fer tal com Elies li havia dit, i durant molts dies, tant ella com la seva família van poder menjar: no es va buidar el pot de la farina ni s'abaixà l'oli de la gerra, tal com el Senyor ho havia dit per boca d'Elies.

Evangelí

Salm responsorial

145

El Senyor, que es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dona pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts.
El Senyor estima els justos;
el Senyor guarda els forasters. *R.*

Manté les viudes i els orfes,
i capgira els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu,
Síó, per tots els segles. *R.*

Al·leluia

Mt 5,3

*Feliços els pobres en l'esperit:
el Regne del cel és per a ells.*

Lectura segona

He 9,24-28

*Crist va ser ofert una sola vegada,
quan va prendre damunt seu els pecats de tots*

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Crist no ha entrat en aquell santuari, a imatge del veritable, fet per mà d'homes, sinó que ha entrat al cel mateix, i s'ha presentat davant Déu per nosaltres. El gran sacerdot entra cada any al santuari amb una sang que no és la seva. Crist, en canvi, no s'ha d'ofrir moltes vegades, altrament hauria hagut d'anar sofrint la seva passió des de la creació del món. De fet no ha aparegut fins ara, a la fi dels temps, a oferir-se ell mateix una sola vegada, com a víctima per abolir el pecat. Els homes morim una sola vegada, i després de la mort ve el judici. Semblantment el Crist va ser ofert una sola vegada, quan va prendre damunt seu els pecats de tots. Després tornarà a revelar-se, no ja per raó dels pecats, sinó per salvar aquells qui esperen el moment de rebre'l.

Mc 12,38-44

Aquesta viuda pobra és la que ha donat més de tots

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús, [instruint la gent els deia: «No us feu dels mestres de la Llei. Els agrada de passejar-se amb els seus vestits, i que la gent els saludi a les places, que els facin ocupar els primers seients a les sinagogues i els primers llocs a taula; devoren els béns de les

viudes i, al moment de l'oració, per fer-se veure, es posen filacteries ben llargues. Són els qui seran jutjats més rigorosament.»] Estant assegut al temple, davant la sala del tresor, Jesús mirava com la gent hi tirava diners. Molts rics hi tiraven molt, però vingué una viuda pobra que hi tirà dues monedes de les més petites. Jesús cridà els deixebles i els digué: «Us dic amb tota veritat que aquesta viuda pobra és la que ha donat més de tots; els altres han donat del que els sobrava, però ella, que ho necessitava per a viure, ha donat tot el que tenia.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAL II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Novembre

11. DIUMENGE

Diumenge XXXII de durant l'any, Verd. Lectures: 1 Reis 17,10-16 / Salm 145 / Hebreus 9,24-28 / Marc 12,38-44

SANTORAL: Martí de Tours, b.; Menna, mr.

12. DILLUNS

Sant Josafat (MO), Vermell. Lectures: Titus 1,1-9 / Salm 23 / Lluc 17,1-6
SANTORAL: Emilià de la Cogolla, erm.

13. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Titus 2,1-8.11-14 / Salm 36 / Lluc 17,7-10. O bé: *Sant Leandre (ML)*, Blanc.

SANTORAL: Dídac d'Alcalà, rel.; Ennata, vg.; Estanislau de Kostka, rel.; Homobò; beat Isaac de l'Estrella, ab.; Nicolau I el Gran, p.

14. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Titus 3,1-7 / Salm 22 / Lluc 17,11-19.

SANTORAL: Josep Pignatelli, prev.; Serapi, mr.; Veneranda, vg.

15. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Filèmon 7-20 / Salm 145 / Lluc 17,20-25. O bé: *Sant Albert el Gran (ML)*, Blanc.
SANTORAL: Eugeni, b.; Leopold.

16. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Joan 4-9 / Salm 118 / Lluc 17,26-37. O bé: *Santa Margarida d'Escòcia (ML)*, Blanc; *Santa Gertrudis (ML)*, Blanc.
SANTORAL: Edmon, b.

17. DISSABTE

Santa Isabel d'Hongria (MO), Blanc. Lectures: 3 Joan 5-8 / Salm 111 / Lluc 18,1-8

SANTORAL: Gregori Taumaturg, b.; Hug de Lincoln, b.; Iscle i Victòria, mr.

El Sant 13 NOVEMBRE

Beat Isaac de l'Estrella

L'aparició del Cister al segle XII va renovar l'espiritualitat monàstica d'Occident. Sant Bernat i els seus primers deixebles van deixar nombrosos escrits que manifesten una mirada contemplativa i cristocèntrica sobre la creació, les Escripures i la mateixa vida humana. Un dels primers autors cistercencs va ser el beat Isaac de l'Estrella o de l'Estel (c. 1105 – 1178).

Noble anglès, el jove Isaac va anar a estudiar a França i va entrar al monestir cistercenc de Pontigny. Més tard, es va traslladar al monestir de l'Étoile (l'Estel), d'on va prendre el nom i del qual va ser abat durant 30 anys. Home d'espiritualitat profunda i d'intel·lecte despert, en la cinquantena de sermons que ens n'han arribat demostra una capacitat de copsar els múltiples sentits de la Sagrada Escripura. En els seus escrits l'admiració meravellada per l'amor de Crist i l'anhel de configurar-s'hi hi són sempre presents. El beat Isaac de l'Estrella va morir retirat en un monestir de l'illa de Ré, a la costa atlàntica francesa, duent una vida de gran asceti.

El Pare Alexandre Olivar: savi i estudiós de la litúrgia

F. XAVIER PARÉS SALTOR
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

Com vaig fer al seu dia amb Mons. Pere Tena i amb Mn. Pere Farnés, avui no puc deixar de dedicar el meu article al P. Alexandre Olivar. Els tres han estat uns prohoms de la litúrgia a Catalunya. A tots tres els dec tot el meu agraïment, tant per l'ajut personal als meus estudis de litúrgia i a la tesi doctoral, com per l'acompanyament i animació en la meua tasca de professor i de liturgista.

El P. Alexandre Olivar, que va morir el dia primer del passat mes d'octubre, fou un monjo centenari, que va dedicar tota la seva vida a la ciència litúrgica i a la patrologia. Dues grans ciències fonamentals de la vida cristiana, religiosa i monacal, que van alimentar sempre la seva ment i el seu esperit. La seva afició a aquestes dues ciències li vingueren segurament de la seva estada als grans monestirs europeus de Maria Laach (Alemanya) i Maredsous (Bèlgica).

Com a liturgista, el veiem molt actiu en temps del Concili Vaticà II, com a secretari i conseller del cardenal Albareda, membre de la comissió de litúrgia de la primera sessió del Concili. L'any 1965 el trobem com a organitzador i secretari del II Congrés litúrgic de Montserrat. A ell li devem publicacions i obres tan importants com *El Sacramentari de Vic* (1953), *El Sacramentari de Ripoll* (1964), *El nou Calendari litúrgic* (1970) i *El nou Santoral litúrgic de Catalunya* (amb col·laboració amb M. S. Gros i A. Fàbrega) (1973) i diverses publicacions dels catàlegs del manuscrits de la Biblioteca del monestir de Montserrat (*Scripta e*

Documenta) (2010). Al P. Olivar, el podem comptar també entre els pocs especialistes de la litúrgia catalanonarbonesa. Va ser membre de la Comissió de versions per a la litúrgia pròpia de les diòcesis catalanes i president de la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, de l'Institut d'Estudis Catalans.

El P. Alexandre ha estat realment un gran estudiós de la ciència Litúrgica i de la patristica. Per difícils i complicades que fossin les coses, ell les estudiava a fons fins a aclarir-les. Expliquen que deia: «A mi les dificultats m'han fet monjo.» Va saber unir el treball intel·lectual amb la seva vida religiosa i monacal, tot seguint el lema de sant Benet *Ora et labora* (resa i treballa). No és estrany que, tant les institucions culturals de la societat civil com també les eclesiològiques hagin reconegut meritòriament la tasca intel·lectual del P. Olivar. La Reial Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona el nomenà acadèmic numerari (1982), i la Facultat de Teologia de Catalunya, conjuntament amb l'Institut Superior de Litúrgia, doctor *honoris causa* (2017).

Que l'experiència sacramental de la litúrgia que va viure i celebrar aquí a la terra, ara la visqui i la celebri en la realitat celestial.

I tu, per què no?

MARÍA ASUNCIÓN MELERO

Vicepresidenta d'OCASHA-Cristians amb el Sud

OCASHA-Cristians amb el Sud és una ONG per al desenvolupament solidari. Una associació de laics, moguts per la fe en el Déu de Jesús, que volen acompanyar els processos d'alliberament integral dels pobles del Sud mitjançant el voluntariat internacional. Fundada el 1958, són ja seixanta anys de presència ininterrompuda als països d'Amèrica Central, Sud-amèrica i, ocasionalment, d'Àfrica.

Començant el nou curs, com cada any, a OCASHA-CCS ens preparam per celebrar la Trobada de Tardor 2018. Serà a la nostra seu, a Madrid, des del 16 de novembre, tarda, fins al diumenge 18, després de dinar.

El curs va adreçat a persones amb inquietud missionera que algun cop s'hagin preguntat: «I jo,

per què no?» Persones joves (majors d'edat) i no tan joves, de qualsevol professió, solteres o casades, amb fills o sense.

Un cap de setmana de compartir dubtes i il·lusions, aclarir inquietuds i vocació, acostar-nos a les realitats dels països del Sud i al treball i mode de cooperació d'OCASHA-CCS. La participació a la Trobada de Tardor no compromet a res. Es tracta que cadascú descobreixi en quina direcció el porta la crida de Déu: amb aquest tipus de cooperació?; és el moment idoni?, per quina via?, on anar?, quan?, quant de temps?

«Canvia el món» és la invitació que se'ns fa en el lema del Domund d'aquest any. N'hi ha que volem canviar el món compartint, durant uns anys, la nostra vida i fe amb les comunitats del Sud que sol·liciten la nostra presència i ens conviden així a acompanyar el seu camí per trobar junts resposta al seu futur. Tot un privilegi per a nosaltres.

I tu, per què no? Si alguna vegada t'has fet aquesta pregunta, t'esperem a la Trobada de Tardor d'OCASHA-CCS. Podeu demanar informació a la vostra parròquia, a la Delegació de Missions o a OCASHA-Cristians amb el Sud: tel. 914 434 022, associacio@ocasha-ccs.org.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Resar el Rosari

Una persona molt devota em va dir que la Mare de Déu volia que reséssim el Rosari cada dia. Jo vaig fer la promesa de resar-lo cada dia, però no me'n surto. Em falta temps i sovint me'n falten ganes. Què puc fer?

En més d'una ocasió i des d'aquesta columna he recomanat sempre fer propòsits en lloc de promeses. Parli amb el seu confessor i la dispensarà de la promesa feta. Parlem ara de les dificultats: temps, ganes... No hi ha dubte que normalment trobem sempre temps per fer allò que ens resulta plaent i agradable. Potser cal descobrir la bellesa del Sant Rosari. El papa sant Pau VI, parlant d'aquesta gran devoció mariana, ensenyava que ningú no s'ha de sentir obligat a resar el Rosari si no és mogut per la seva mateixa bellesa. Això cal deixar-ho clar: ni l'Església, ni menys encara la Verge Maria obliguen a resar el Rosari. La devoció mariana és un element constitutiu de la fe cristiana i la primera i principal expressió n'és la sagrada litúrgia. Les devocions concretes són sempre optatives i algunes molt recomanables, com el Rosari. El Concili Vaticà II menciona concretament el Rosari i l'Escapulari. Ara bé, és sensat tenir en compte allò que la Verge ens demana i l'Església recomana amb insistència.

El Rosari pot ser un excel·lent mètode per viure la nostra filial devoció a Maria i portar-nos, per Maria, a Jesús. Fa anys vaig escriure un llibret per copsar la bellesa del Rosari i resar-lo amb profit (*El rosari de la Verge Maria*). No es neguitegi. Una relació madura i filial amb Maria mai no pot ser font d'angoixes. Comenci a poc a poc. Si no pot més, resi un misteri cada dia, aprofitant moments propicis. A mi, per exemple, m'agrada resar-lo quan camino, vaig amb cotxe o al metro. I tant de bo que ho fem en una petita comunitat de devots de Maria. Provi-ho. Amb pau, sense angoixa, moguda per l'amor a la Mare.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

El curs va adreçat a persones amb inquietud missionera

Postals des d'Andalusia

Ana, la noia d'altres postals

L'editorial CórdobaLibros m'acaba de publicar un llibre amb el títol *Postales para Ana*. L'Ana és una noia universitària que estudia l'últim any de Medicina, a la Universitat de Cadis, però té la residència familiar a Còrdova. Vam tenir aquesta idea amb la intenció d'arribar al món universitari, des de la riba de la fe. L'Ana ha viscut l'experiència de rebre «unes postals d'amistat, amb Déu al fons». Al final, vam decidir publicar-les en un llibre, amb un epíleg, que porta per títol *Yo soy Ana*, en el qual aquesta noia ens transmet unes pinzellades de la seva vida.

En una de les postals, ofereixo a l'Ana la fórmula per canviar el món, com deia el papa Pius XII, i transformar-lo «de salvatge, en humà; d'humà, en cristià; i de cristià, en sant». La fórmula és fàcil i molt senzilla. Es concreta en tres paraules:

- Pensar*. La frase figura a l'entrada del temple de Delfos: «Atreveix-te a pensar.» I pensar comporta tres compassos molt bonics: «Mirar la realitat, percebre'n les llums i les ombres, prendre una decisió.»
- Creure*. Cal buscar i col·locar a la nostra vida la «dimensió transcendent». «Creure no és altra cosa que, a la nit del món, tocar la mà de Déu, i així, en silenci, sentir la Paraula, veure l'amor», ens ha dit Benet XVI.
- Estimar*. És una paraula que no té límits, ni fronteres. L'amor és il·lusió, passió, entrega, generositat, somiar desperts. «Només mor un amor que deixa de somiar-se», mussitava el poeta.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

La llibertat

La llibertat —en llatí, *libertas*— és la capacitat de la consciència per pensar i actuar segons la pròpia voluntat de la persona. Segons el diccionari, l'estat de llibertat defineix la situació, circumstàncies o condicions de qui no és esclau, ni subjecte, ni imposat al desig d'altres de forma coercitiva.

Dit d'una altra manera, allò que permet algú decidir si vol fer una cosa o no; el fa lliure, però també responsable dels seus actes en la mesura que en compregui les conseqüències. Així doncs, la llibertat implica una clara opció pel bé i el mal. En el cas d'institucions i estats, la llibertat és la facultat que tenen de fer i dir quan no s'oposi a les lleis ni als bons costums.

La llibertat implica, a més, el respecte i l'amor a la llibertat del proïsme. És aquí on voldria reincidir, donat que la nostra societat clama de forma excitant la llibertat en tots els seus aspectes, però eludeix alhora acceptar la llibertat de l'altre, ja sigui en la seva consciència, en la seva forma d'actuar pel bé o en aquells aspectes legals als quals s'acull.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Puntualització

En el número 2.036 de *Catalunya Cristiana* es publica una fotografia en l'article *El cardenal de la pau* on apareixen els cardenals Francesc d'Assís Vidal i Barraquer i Francesc Ragonesi; el tercer no és cardenal. Es tracta de Josep Miralles Sbert, bisbe de Barcelona.

El bisbe Miralles va autoritzar el reverend Gil Parés Vilasau —regia la tinença de l'església de la Sagrada Família— que en la processó del Corpus figurés la senyera catala-

na per primer cop des del principi de la dictadura de Primo de Rivera.

Va passar que Mons. Miralles va ser nomenat bisbe de Mallorca i el va succeir el bisbe Irurita. El governador civil li va comunicar el fet de la senyera i Gil Parés va ser remogut del càrrec, després d'haver passat la vida sacerdotal al costat d'Antoni Gaudí, exactament entre el 1906 i el 1926, any en què va morir l'il·lustre arquitecte.

El sacerdot Gil Parés Vilasau —en procés de beatificació a Roma— va continuar regint la tinença de la Sagrada Família fins que l'en va remoure el bisbe Irurita, i va elevar la tinença a parròquia. Gil Parés va ser assassinat el 27 de juliol de 1936, i amb ell la senyoreta Maria Consolación Puig Querol i el senyor Clodomiro Coll Ibáñez.

ANTONIO OLIVA SALA
Badalona

Ajudes a la família

Ara que apujaran el salari mínim i els impostos a les rendes més altes, s'han oblidat, un cop més, d'ajudar les mares de família que no poden treballar fora de casa per haver de cuidar els fills petits. L'índex de natalitat a l'Estat espanyol és de l'1,1 i el de la població immigrant, del 7,8. És urgent que el govern promogui la natalitat amb ajudes a les dones que no treballen fora, però que sí que treballen —i molt— atenent els fills petits i/o ascendents grans.

M. JESÚS CLEMENTE-ALLOZA
Sant Just Desvern

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

La Fundació Acollida i Esperança fa vint-i-cinc anys de vida

Acompanyant i confiant en les persones

MAC

La Fundació Acollida i Esperança està d'aniversari. Enguany fa vint-i-cinc anys. Els seus objectius fonamentals són millorar la qualitat de vida de les persones que pateixen o estan en risc de patir exclusió social i conscienciar la ciutadania que les causes d'aquesta exclusió són conseqüència de les enormes desigualtats de la societat.

«Vam néixer per crear llocs d'acollida per a persones que havien tingut vides molt difícils, que havien tocat fons. Acompanyem aquestes persones i ajudem a generar oportunitats de canvi a la seva vida. Això ho fem des d'unes ganes de voler ser al seu costat, de fer camí plegats, de donar-los suport des d'una inspiració clarament cristiana», explica Mijail Acosta, director general de la Fundació Acollida i Esperança.

«Les persones que arriben aquí, derivades de treballadors socials, viuen unes circumstàncies molt dures, tenen una situació vital trencada (de feina, d'habitatge, de relacions socials...), amb sofriment i soledat. El nostre propòsit és establir-les,

Can Banús, ubicat a Badalona, es va fundar l'any 1996.

és a dir, cobrir les seves necessitats bàsiques, com ara menjar tres vegades al dia, disposar d'una higiene adient o dormir en un espai de seguretat», comenta Acosta.

I afegeix el següent: «També volem perquè a tots els nostres centres i serveis hi hagi un tracte personal i proper. Que et diguin bon dia al matí, que et diguin pel teu nom... són coses quotidianes que tenen un gran valor per a ells. Una manera de recuperar l'autoestima i la dignitat personal. És important que estiguin envoltats de professionals, que els ofereixen una atenció integral i individualitzada, i dels companys, amb la qual cosa començaran a tenir un espai de pertinença, de comunicació.» La Fundació Acollida i Esperança va atendre durant el 2017 un total de 1.106 persones, de les quals un 88% eren homes i un 12%, dones. La mitjana d'edat de les persones ateses era de 52 anys.

Els serveis que proporciona aquesta entitat d'acció social són set: Can Banús (acolliment residencial temporal amb capacitat per a 27 persones), SOPS (consultori

Professionals, voluntaris i residents celebren els 25 anys de la fundació.

La Fundació Acolvida i Esperança va atendre durant el 2017 un total de 1.106 persones

d'odontologia per a pacients amb risc d'exclusió social i sense possibilitats econòmiques) i Mansol Projectes (centre especial de treball), tots tres amb seu a Badalona; el convent dels franciscans, un centre d'acollida també per a 27 residents, a la Bisbal de l'Empordà; Itaca, un pis amb capacitat per a vuit homes, situat al Barri Gòtic de Barcelona; el monestir de Santa Clara, un projecte agrosocial, al municipi de Fortià (Alt Empordà), i SAVA (servei d'acompanyament a la vida autònoma), a Badalona, Barcelona, Esparreguera i la Bisbal d'Empordà.

Gènesi de l'entitat

L'Obra Social Santa Llúcia de Marillac, de les Filles de la Caritat, va obrir el 1990 el pis d'acollida Itaca per a malalts de VIH-sida en fase terminal, impulsat per sor Genoveva Masip, filla de la Caritat, i el pare Josep Costa, franciscà. Tres anys més tard, el P. Costa i un grup de voluntaris d'Itaca van formar una petita comunitat cristiana de base que promovia, com a tret d'identi-

tat, l'acollida des de la persona i cap a la persona. Aquest va ser l'origen de la Fundació Acolvida i Esperança.

«El 1993 —informa Mijail Acosta— naixiem de forma molt específica amb persones que tenien el VIH-sida. Hi havia llavors molt desconeixement i rebuig sobre aquesta malaltia. Era una pandèmia. L'augment de malalts i la manca de places residencials a Itaca van impulsar la fundació a inaugurar el 1996 Can Banús. A poc a poc, ens hem obert de manera transversal a altres necessitats lligades a l'exclusió social.»

Segons el director general de la Fundació Acolvida i Esperança, «tota aquesta feina la podem desenvolupar gràcies a moltes persones implicades i a molta generositat. D'una banda, els 55 treballadors professionals, essencialment del món de l'educació social, de què disposem. De l'altra, els voluntaris. Amb la celebració dels vint-i-cinc anys, un dels nostres reptes és reforçar el tema del voluntariat. Actualment tenim uns 40 voluntaris. Anys enrere n'havíem tingut més i ara fem campanyes per aconseguir que més gent s'involucri amb els bons valors genuïns del voluntariat.»

Un dels programes de la fundació és el de «facilitar a les persones que ja porten un temps amb nosaltres, ja recuperades, l'accés al món laboral», afirma Mijail Acosta. En funcionament des del 1999, Mansol Projectes és una empresa de serveis que ofereix llocs de feina (muntatge industrial, destrucció certificada de documentació confidencial...) a persones en situació de marginació social.

Pel que fa al balanç d'aquests vint-i-cinc anys de vida, Mijail Acosta expressa que «estem contents». «Hem acompanyat més de 4.000 persones —constata— al llarg d'aquest temps. El més important no són les xifres, sinó el fet que tota persona, per molt malament que li hagi anat, mereix una oportunitat. Amb tendresa i amb un acompanyament individualitzat, és possible que puguin recuperar-se i tornar a tenir un projecte vital.»

Acosta subratlla que «hi ha moltes maneres de fer Església; una n'és aquesta. De manera callada i humil, des de la Fundació Acolvida i Esperança també fem Església. Hi fem la nostra petita contribució. Sor Genoveva o el P. Costa ens van saber transmetre, amb ideals evangèlics, la importància de la persona. Hem de deixar-nos transformar per aquestes realitats tan complexes del nostre entorn.»

Per a més informació: tel. 934 970 127, www.acollida.org.

PROGRAMACIÓ DEL 15 AL 18 DE NOVEMBRE

CALENDARI DE PROJECCIONS

DIA 15

El senyor de la casa
Filmoteca – Barcelona 17.00 h

DIA 15

Déu meu, però què t'hem fet?
CaixaForum – Lleida 18.00 h

DIA 15

La tortuga vermella
Auditori Blanquerna – Barcelona 18.00 h

DIA 15

Mi querida cofradía
Verdi Park – Barcelona 18.15 h

DIA 15

Déu meu, però què t'hem fet?
Centre Moral i Instructiu – Barcelona 19.00 h

DIA 15

La tortuga vermella
Centre Catòlic – Blanes 19.00 h

DIA 15

La tortuga vermella
Ateneu Popular Coma Cros – Salt 20.00 h

DIA 15

La tortuga vermella
Espai ETC – Cineclub Vic 21.30 h

DIA 16

Déu meu, però què t'hem fet?
Auditori de l'EspaiCaixa – Girona 17.00 h

DIA 16

Déu meu, però què t'hem fet?
Centre de Lectura de Reus 19.00 h

DIA 16

La tortuga vermella
Centre Cívic Pati Llimona – Barcelona
19.00 h

DIA 16

Déu meu, però què t'hem fet?
Sala M. Roser Carrau – Vilassar de Mar
20.30 h

DIA 16

Thorvaldsen / Mikaël
Filmoteca – Barcelona 22.00 h

DIA 17

La tortuga vermella
C. Parr. Sant Vicenç de Sarrià – Barcelona
18.00 h

DIA 17

Silenci
Auditori La Torrassa – L'Hospitalet de Llobregat 18.00 h

DIA 17

Vredens Dag (Dies irae)
Filmoteca – Barcelona 22.00 h

DIA 18

Sessió doble
Thorvaldsen / Mikaël
Filmoteca – Barcelona 16.30 h

DIA 18

Déu meu, però què t'hem fet?
C. Parr. Sant Vicenç de Sarrià –
Barcelona 18.00 h

XV Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

diàleg · cohesió

Del 15 al 30 de novembre · 2018

cinemaespiritual.cat

f t i cinemaspiritcat

f t #afersreligiosos

100 Raimon Panikkar

Amb la col·laboració de:

Filmoteca de Catalunya

Obra Social "la Caixa"

Agape

Generalitat de Catalunya

Ajuntament de Barcelona

CINES VERDI

Més informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

cinemaespiritual.cat

f t i cinemaspiritcat

f t #afersreligiosos

EL SENYOR DE LA CASA (1925)**Carl Theodor Dreyer. 107 min**

Adaptació d'una obra teatral de Svend Rindon sobre un marit que maltracta esposa i fills. Amb tons tragicòmics, el film mostra els excessos despòtics del marit, que fan emmalaltir l'esposa.

DÉU MEU, PERÒ QUÈ T'HEM FET? (2014)**Philippe de Chauveron. 97 min**

Claude i Marie Verneuil, un matrimoni catòlic i molt conservador, tenen quatre filles a qui han mirat d'inculcar els seus valors. Però, les noies només els han donat maldecaps: la més gran es casa amb un musulmà; la segona, amb un jueu, i la tercera, amb un xinès. Tenen depositades l'esperança en la quarta.

LA TORTUGA VERMELLA (2016)**Michael Dudok de Wit. 80 min**

Bonica pel·lícula francojaponesa candidata a l'Oscar d'animació i, immescudament, no guanyadora. Una faula muda sobre la relació de l'ésser humà amb la natura que sorprèn silenciosament.

MI QUERIDA COFRADÍA (2018)**Marta Díaz. 90 min**

Graciosa i realment divertida història d'una aspirant a presidenta d'una confraria a qui una confabulació de tradició i masclisme li frustra els desitjos. Però la revenja serà terrible.

THORVALDSEN (1949)**Carl Theodor Dreyer. 10 min**

Documental de divulgació sobre l'escultor neoclàssic danès Thorvaldsen. La primera part tracta sobre les obres del museu dedicat a aquest autor entorn de la mitologia grega. Baixades de la seva ubicació original, Dreyer les destaca entre llums i ombres fent que la càmera mostri la seva bellesa.

MIKAËL (1924)**Carl Theodor Dreyer. 90 min**

«Ara puc morir en pau, perquè he vist el veritable amor» és la frase final d'aquesta pel·lícula muda. Un vell pintor s'enamora del seu jove model, en Mikaël, a qui acull i protegeix. Però apareix en escena una princesa arruïnada que busca sobreviure amb els diners del pintor.

SILENCI (2016)**Martin Scorsese. 159 min**

Segona meitat del segle XVII. Dos joves jesuïtes viatgen al Japó a la recerca del seu mentor, el conegut missioner pare Ferreira, de qui es diu que ha renunciat a la seva fe sota tortura. Ells mateixos viuran la violència amb què les autoritats japoneses persegueixen els cristians.

VREDENS DAG (Dies irae) (1943)**Carl Theodor Dreyer. 105 min**

«Tothom és culpable envers tothom», deia Dostoievski a *Els germans Karamàzov*. En aquest film, certament, aquesta màxima es compleix. Caça de bruixes a la Dinamarca de començament del segle XVII, on el mal s'estén com una taca d'oli, imparabla.

SALES DE PROJECCIÓ**BARCELONA**

- Filmoteca de Catalunya. Pl. de Salvador Seguí, 1-9
- Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna. C. de Valldonzella, 12
- Cinemes Verdi Park. C. de Torrijos, 49
- Centre Moral i Instructiu de Gràcia. C. de Ros d'Olano, 9
- Centre Cívic Pati Llimona. C. de Regomir, 3
- Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià. C. del Pare Miquel de Sarrià, 8

BLANES

- Centre Catòlic de Blanes. C. de Roig i Jalpí, 16

GIRONA

- Auditori de l'EspaiCaixa Girona. Pl. del Poeta Marquina, 11

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT:

- Centre Municipal la Florida. Pl. Blocs de la Florida, 15 B

LLEIDA

- CaixaForum Lleida. Av. Blondel, 3

REUS

- Centre de Lectura de Reus. C. Major, 15

SALT

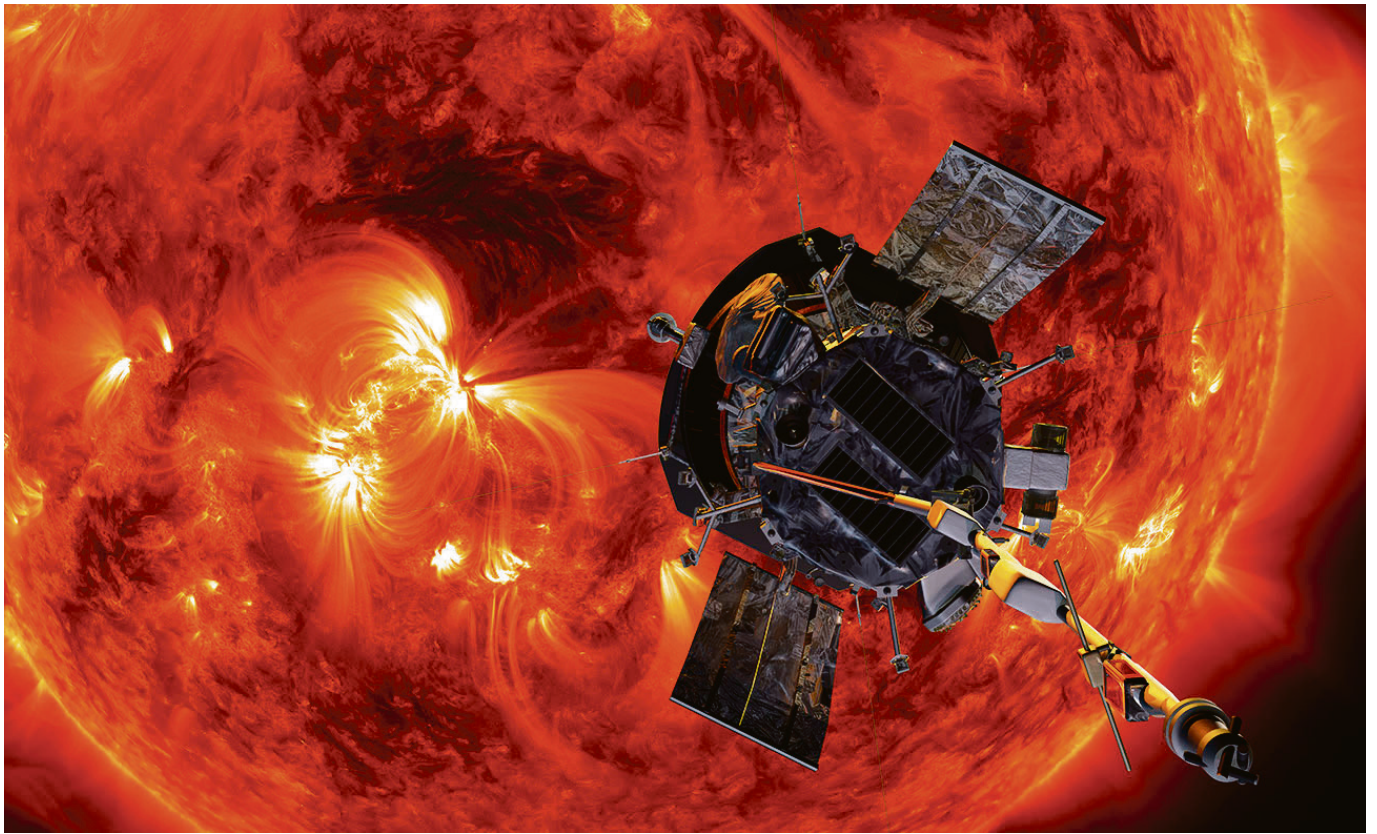
- Ateneu Popular Coma Cros. C. de Sant Antoni, 1

VIC

- Espai ETC-Cineclub Vic. Pg. de la Generalitat, 46

VILASSAR DE MAR

- Sala Maria Roser Carrau (can Bisa). C. de Montserrat, 8

Recreació artística de la sonda solar Parker (NASA/Johns Hopkins APL/Steve Gribben).

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Un artefacte estudiarà el Sol de molt a prop: la sonda «Parker»

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

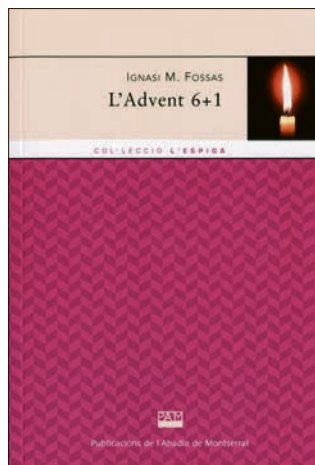
Aquesta sonda va ser llançada a l'espai el 10 d'agost passat des del cap Canaveral. Té la missió d'estudiar el Sol des d'una distància que arribarà a ser de només 6,2 milions de quilòmetres (1/24 de la distància Terra-Sol), o sigui, ja dins de l'anomenada corona solar. Per ara sembla que tot va bé. El 23 de setembre ens enviava fotos del cel estrellat (no encara del Sol) i el 3 d'octubre ja arribava a posar-se en òrbita de Venus. Aquest planeta farà que s'acceleri més la seva velocitat, que ha d'arribar a 700.000 km/h quan sobrevolarà el Sol, velocitat que no ha aconseguit mai cap altra nau. I acabarà submergint-se en la corona solar l'any 2025.

Se li ha posat el nom de *Parker* en honor del científic Eugene Parker, que en 1958 va descobrir el vent solar, que és un flux de partícules amb càrrega elèctrica que surt del Sol en totes direccions i a la terra provoca aurores boreals, i de vegades danys als satèl·lits posats en òrbita. I és que un dels objectius d'aquesta sonda Parker és estudiar aquest vent solar. Després de 60 anys del descobriment de Parker encara no se sap com s'origina ni com adquireixen la gran velocitat que tenen les partícules que el

componen, ja que surten disparades del Sol a milions de quilòmetres per hora. Segur que us haureu plantejat com podrà resistir aquest artefacte la calor del Sol si s'hi posa tan a prop. La cosa ha estat ben plantejada i sembla que també ben resolta. S'ha construït un escut tèrmic, més aïllant que el de qualsevol nau anterior, que resistirà l'escalfor de 1.370°C que haurà d'aguantar. S'ha fet un aliatge, amb la participació del metall niobi, que ho podrà aconseguir.

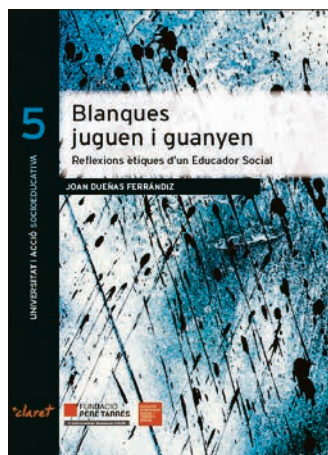
A més de l'estudi del vent solar també es vol esbrinar què hi passa a la corona solar que arriba a una temperatura molt més alta que la que té la mateixa superfície del Sol. Passa com si en allunyar-se d'un foc se sentís encara més la seva escalfor. Cosa ben estranya.

Encara que la missió d'aquesta sonda no es realitzarà del tot fins al 2025, ja ens començarà a dir alguna cosa aquest desembre, que serà quan es trobi a 24 milions de quilòmetres de l'astre, és a dir, més a prop del que hagi arribat qualsevol altre sonda. Ja ens en mostrarà coses. Esperem-ho.

IGNASI M. FOSSAS
L'Advent 6+1
 Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2018, 42 pàg

L'Advent, el període de quatre setmanes immediatament anteriors a la celebració del Nadal, marca l'inici de l'any litúrgic. En aquest llibre, el P. Ignasi M. Fossas ens presenta els elements més característics de la litúrgia d'Advent i n'explica la significació fent servir una regla mnemotècnica original: el número 6.

JOAN DUEÑAS FERRÁNDIZ
Blanques juguen i guanyen
 Claret, 2018, 64 pàg.

L'autor exposa en aquestes pàgines la tasca que duu a terme l'educador social i pretén, a partir de la presentació de casos reals, reflexionar sobre l'impacte de les accions que els anomenats «agents educatius» tenen sobre les persones més vulnerables. Una eina molt útil per als qui es dediquen a l'atenció de les persones.

Llibres més venuts el mes d'octubre

AUTORS DIVERSOS
El compromís ètic del mestre
 Claret

BENEDICTINES DE MONTSERRAT
Paraula i vida 2019
 Claret

FRANCESC TORRALBA
Món volàtil
 Columna

MARTA ORRIOLS
Aprender a parlar «amb les plantes»
 Periscopi, 2018, 254 pàg.

Aquesta novel·la està escrita des del punt de vista d'una dona que haurà de reconciliar-se amb un món que ja no reconeix. La narrativa de Marta Orriols ens convida a quedar-nos amb el que és essencial. Un llibre íntim que teixeix un relat proper capaç d'enfrontar-se al dolor més punyent amb una maduresa estilística poc habitual.

CHRISTOPHE CARLIER
Saludos nada cordiales
 Maeva, 2018, 166 pàg.

Quan la tardor arriba a una petita comunitat insular, en Gabriel, el carter, ja no reparteix cartes d'amor ni correspondència comercial, sinó missives anònimes que alteren la tranquil·litat dels veïns. Qui pot ser aquest remitent desconegut? Quines malèvols intencions té i fins on serà capaç d'arribar?

CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

L'actriu Anna Moliner (aixecada al mig), en un dels números que caricaturitza un ball tradicional.

© David Ruano

«Vetlleu, Senyora, pels catalans!»

Quan encara amb la sala a mig llum apareixen davant del teló la majoria dels intèrprets en fila índia per recitar uns inicis rusiñolescos... es crea el primer desconcert en l'auditori. «¿Que no ens havien dit que era un musical?», sembla que espregunti tothom. El segon desconcert arriba —acompanyat d'un sospir d'alleujament— quan s'obre el teló i esclata el primer quadre escenogràfic, ple de llum i de color, que representa un envelat de festa on l'orquestrina i una parella de cantants arrenquen amb un popurri de peces populars de l'últim quart de segle passat.

Fa la impressió que l'adaptació s'hagi volgut distanciar de les circumstàncies de l'època convulsa de Rusiñol, el 1902, sense buscar la coincidència amb el temps present, un filó que es podria explotar més si tenim en compte que, espontà-

niament, els espectadors aplaudeixen una proclama que entenen en lletra menuda quan Rusiñol hi diu: «Si molts dels jutges després del jutjament fossin jutjats, alguns d'ells anirien a la presó.»

L'espectacle, doncs, grata en la ferida, però no hi grata prou per treure'n sang i s'apunta a la recepta terapèutica de Don Santiago quan diu que, per estimar Catalunya, cal enriure-se'n i, en lletra seva, «cal riu-re-la». La paraula de Rusiñol queda engolida per la versió musical i la interpretació de la banda. I així hi esclaten veus i interpretacions prou consolidades com les dels actors Oriol Guinart i Oriol Genís, i les de les actrius Anna Moliner, Rosa Boladeras i Àngels Gonyalons, que hi fa de mare de dues bessones negres, privilegi multiètnic amb dues germanes Sey, catalanes d'origen ghanès, membres del grup de música afrocatalana The Sey Sisters, que protagonitzen un dels números més engrescadors amb la sardana cantada *És la Moreneta*, davant d'unes muntanyes de Montserrat en 3D, amb efectes del Tibidabo quan la cabina en miniatura penjant del funicular aeri travessa l'escenari. «Tota la muntanya / et volta donant-se les mans / sardana de l'amor / d'un poble de cristians. / Sona la tenora / no sé què tenen els seus cants. / Vetlleu, Senyora, pels catalans!» Tres hores de divertiment que recorre a tots els recursos que li posen a l'abast tant Santiago Rusiñol com el repertori de tradicions catalanes incorporades.

AMB BON HUMOR

«ELS JOCS FLORALS DE

CANPROSA», de Santiago Rusiñol
 INTÈRPRETS: Clara Altarriba, David Aguilera, Albert Ausellé, Rosa Boladeras, Jordi Coll, Ana Domínguez, Francesc Ferrer, Oriol Genís, Àngels Gonyalons, Oriol Guinart, Jordi Llordella, Anna Moliner, Albert Mora, Albert Pérez, Mireia Piferrer, Kathy Sey i Yolanda Sey
 DIRECCIÓ MUSICAL: Dani Espasa
 DIRECCIÓ: Jordi Prat i Coll
 Sala Gran, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona.
 Fins a l'11 de novembre

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES
Llibreter

Un llibre molt necessari per a tothom

JOAN RIGOL

Restaurar la política
A propòsit de Jacques Maritain
Viena Edicions - FJM, 2018,
260 pàg.

Quan vaig assistir a la presentació del llibre vaig sentir els presentadors i l'autor, ja vaig quedar atrapat. Tot i saber que no seria un llibre fàcil ni de lectura ràpida, us he de dir que ja el tinc subratllat i que el vaig agafant i deixant, per amarar-me bé del que he llegit.

És un llibre necessari. Tan bon punt l'obrim, a la nota preliminar, l'autor ja ens enllamineix i ens situa en el que es preveu una lectura profitosa. Diu: «En una societat com la d'avui, marcada per la immediatesa i el pragmatisme polític, una societat l'element determinant de la qual és la competitivitat entre partits per guanyar el poder, em sembla oportú divulgar l'obra de Maritain més enllà del cercles d'interès teològics.» «Sovint la nostra societat ens encotilla i ens redueix a ser considerats consumidors i productors. Però hi ha una altra societat possible: la que es fonamenta en la nostra dignitat humana.»

Maritain (1882-1973) va ser lectura obligada, fa unes dècades, pels homes i dones que van haver de cercar, fora de les nostres fronteres, aires d'esperança en un futur més ampli que l'empetitit pensament nacional-catòlic imposat que tenien.

Ja força endavant de la lectura, he subratllat, després de moltes altres reflexions, aquesta: «Treballar en la configuració humana del poble, fer més humana la convivència entre persones, és prolongar l'obra de Déu. Maritain formula tres conceptes bàsics que, des de la perspectiva evangèlica, han d'inspirar la proposta política del cristià: la comunitat fraternal, la construcció del futur i l'actitud heroica.» A continuació Rigol desenvolupa les tres propostes.

Si bé és molt i molt convenient que el llibre estigui a la tauleta de nit dels nostres polítics, siguin del color que siguin, també és necessari que el «poble» intenti instruir-se en aquests temes. A fi de comptes, serem els que, amb el nostre vot, donarem poder a qui hagi de restaurar la «bona» política. Només així ens podrem sentir coparticipants de l'esdevenidor de la nostra història. Aquest és, doncs, un llibre per recuperar i repensar les intuïcions fonamentals de Maritain perquè contribueixin a regenerar la vida comunitària. Només tornant al fonament, només recuperant l'arrel, podrem restaurar la vida política.

RAUXA

Joventut

El record de la joventut sol ser bo. És l'edat en què es descobreix el món, i l'home comença a prendre consciència d'ell mateix. Madura l'amistat, apareixen els primers amors, sempre més recordats, i la mirada cap a Déu es torna més meravellada. La creixent capacitat d'admiració fa que mestres i professors deixin una petjada molt més profunda en l'ànima del jove, així com els autors i les grans obres que li cauen a les mans. Els viatges acaben d'ampliar un horitzó fins aleshores força limitat. La joventut és el temps en què el cor bateja per tot: conviuen els sentiments més elevats amb la indignació més rabiosa, la donació total pels altres amb l'egoisme més miserable, les seguretats més inamovibles amb la ingènua permeabilitat davant de les influències exteriors.

El jove cristià no és pas diferent. Que els mètodes, les tècniques i les estratègies que l'Església pugui idear hagin de donar sempre bons resultats, és una pretensió vana. Pel que fa al testimoni i l'exemple són necessàriament limitats, perquè sovint el jove queda enlluernat per qui menys li convé: el pes del món exterior és aclaparador. Per aquest motiu, és una meravella indescriptible veure com la llavor que un dia l'Església va sembrar en l'ànima del jove, enterrada després durant anys per tones de runa, germina a l'edat adulta quan ja ningú no s'ho esperava.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

INSTITUT EMMANUEL MOUNIER DE CATALUNYA

El **dimarts 13 de novembre**, a les 19.00, taula rodona *Les dificultats del diàleg avui* amb J. L. Pérez Francesch i Albert Llorca. Llibreria Claret (c/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona).

TALLER D'ORACIÓ AMB FRANCESC I CLARA

El **dimarts 13 de novembre**, a les 19.30, trobada amb el tema *Màrtirs OFM*. Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, pl. Universitat, 2 - Barcelona.

ESCOLA DE TEOLOGIA DEL MARESME

El **dimarts 13 de novembre** i els **dijous 15 i 22**, a les 19.30, *Job, el creient rebel* al Casal de Sant Josep de Mataró (tel. 937 553 196).

CENTRE DE PASTORALLITÚRGICA

El **dimecres 14 de novembre**, a les 9.30, acte commemoratiu dels 50 anys de la revista *Missa Dominical* al Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231).

PRÒXIM ORIENT

El **dimecres 14 de novembre**, a les 17.00, diàleg de Mons. Toni Vadell amb joves missioners constructors de pau al Pròxim Orient i amb el P. Patricio Sabater, organitzador dels camps solidaris; a les 19.00, missa presidida per Mons. Vadell. Parròquia de Sant Sever i Sant Vicenç de Paül, c/ Provença, 210 - Barcelona.

AMICS DE SANT FRANCESC

El **dijous 15 de novembre**, a les 20.00, pregària als Franciscans del carrer Santaló, 80, de Barcelona.

URC

El **dissabte 17 de novembre**, a les 9.45, formació *Acoger y anunciar al Dios de las periferias* amb Pepa Torres a les Salesianes de Barcelona. Inscripcions: urc.info@gmail.com.

SANTA NAZÀRIA IGNÀSIA

El **dissabte 17 de novembre**, a les

19.00, eucaristia d'acció de gràcies per la canonització de Nazària Ignàsia. Presideix el cardenal Joan Josep Omella a la parròquia de Sant Paulí de Nola de Barcelona.

CANTATA SOLIDÀRIA

El **dissabte 17 de novembre**, a les 20.15, cantata BWV 130 *Herr Gott, dich loben alle wir* als carmelites de Badalona (c/ Sant Miquel, 44).

SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **diumenge 18 de novembre**, a les 18.00, *Monaquisme, una resposta a l'Evangeli* amb la Gna. Griselda Cos. C/ Anglí, 55 - Barcelona.

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **diumenge 18 de novembre**, a les 18.00, concert de l'Escola Luthier amb obres de Bach i Mozart, entre altres. Aportació per a la Fundació Manos Providentes; el **divendres 23**, a les 18.00, concert solidari del Wheaton North Varsity Chamber Choir amb obres de Paulus i Fonseca, entre altres. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

TERRA SANTA

Del **dimarts 5 de febrer del 2019 al dilluns 11**, peregrinació a Terra Santa de la parròquia grega ortodoxa de Sant Nectari de Barcelona (tel. 608 637 990).

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **dissabte 17 de novembre**, a les 11.00, activitat familiar teatralitzada *El tresor de l'Andreu de cal Xic*. Reserves: tel. 973 482 101.

Tarragona

DOL

El **dilluns 19 de novembre**, a les 19.00, conferència de Valentín Rodil *Acompanyar el dol de la mort* a la parròquia de Sant Joan Baptista de Reus.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè el llenguatge del cor i del diàleg prevalgui sobre les armes

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Esther Borrego, Lucía Caram, Agustí Codinach, Pere Fàbregues, Marta García, Antonio Gil, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Ramon Prat, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat

(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat

(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272

SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

IGNASI MIRANDA
ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El divendres 16 de novembre, a les 21.00, l'Auditori Fòrum de Barcelona acull un concert inèdit i solidari. És el GospelFest: 600 cantaires dirigits per quatre dels millors directors de gospel de Catalunya. Es tracta d'una iniciativa que va sorgir a Facebook arran dels atemptats de Barcelona i Cambrils. A través de la música, la solidaritat s'abocarà al programa Sense Ilar i habitatge de Càritas diocesana de Barcelona. En parlem amb els organitzadors: Mercè Noguer, Imma Munné, Miquel Llobera i Míriam Díaz.

És el primer cop que s'apleguen 600 cantaires de gospel?

Inicialment pensàvem fer una mena de festival de corals de gospel que anessin passant i cantant una o dues cosetes. Quan vam presentar la iniciativa als directors (Anna Roqué del Cor Carlit Gospel; Moisès Sala, de The Gospel Viu; Ramon Escalé, de Messengers, i Jordi Cardona, de Gospel 4 Cors), ens van proposar de cantar tots alhora. Mai no s'havia fet enlloc, ni a Catalunya ni a l'Estat! No vam preveure la quantitat de feina que se'ns girava perquè volia dir assajar conjuntament, moure 600 persones alhora...

Com s'hi ha anat implicant la gent?

Des del minut zero els quatre directors es van implicar de forma altruista i ho hem d'agrair moltíssim. Una de les coses més maques d'aquesta iniciativa és que a mesura que hem anat picant portes, tothom ha posat la seva bona disposició per treballar i ha obert el seu cor perquè és un gest solidari.

El públic també forma part d'aquesta festa...

Al principi volíem tenir 1.000 cantaires, però per seguretat «només» en tindrem 600. Però no en tenim prou i volem fer una cançó amb tothom. Amb tots els assistents (calculem uns 3.000) cantarem la cançó *Down by the Riverside*.

Arriba el GospelFest, un macroconcert inèdit i solidari

D'esquerra a dreta: Miquel Llobera, Míriam Díaz, Mercè Noguer i Imma Munné.

«Serà brutal! No us ho perdeu! Us encantarà! Segur!»

A la nostra web (gospelfestchoir.org) hi ha la partitura per poder preparar-la... Aconseguirem que 3.000 persones de públic més els 600 cantaires cantin plegats picant de mans i amb el cor obert... Al final, tots drets la cantarem. Serà brutal! No us ho perdeu! Us encantarà! Segur! Escoltar 600 veus no té preu. Qui no pugui venir i vulgui aportar ajuda per al projecte de Càritas disposa de la fila zero. Les entrades es

«Tothom ha posat la seva bona disposició per treballar i ha obert el seu cor»

poden adquirir a Ticketea per dotze euros. També ens podeu seguir a Facebook, Instagram i Twitter.

Com van els assajos?

Els assajos generals són espectaculars! Des de fa dos o tres mesos, les corals de Barcelona estan assajant el mateix, obren els seus assajos perquè persones d'altres corals hi vagin... la gent de les diferents corals interaccionen entre elles. És el que buscàvem: la unió de molta gent per una causa solidària a través de la música. Volem donar les gràcies a Déu perquè fruit de la iniciativa de la Mercè ens hem trobat un equip de quatre persones que no ens coneixíem de res, de diferents cors: ha esta una unió brutal, hem fet una petita família i d'això sortirà un resultat preciós com és el GospelFest.

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

Últimes places

PALAUS MINOICS I MONESTIRS DE CRETA

DEL 3 AL 13 DE DESEMBRE

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

DEL 28 DE NOVEMBRE
AL 2/3 DE DESEMBRE

Llums de Nadal a NOVA YORK

DEL 12 AL 24 DE GENER 2019

Festes de Lalibela - ETIÒPIA

DEL 16 AL 23 DE GENER 2019

Pelegrinatge mercedari a PERÚ (Cuzco i Machu Pichu)

DEL 24 AL 29 D'ABRIL 2019

Pasqua ortodoxa al LÍBAN

DEL 9 AL 20 DE MAIG 2019

JAPÓ

Un viatge de la tradició
a la modernitat

MARÇ 2019
09/16 MAIG
30 MAIG / 10 JUNY
JULIOL 2019
AGOST 2019
AGOST 2019
SETEMBRE 2019
OCTUBRE 2019
NOVEMBRE 2019
NOVEMBRE 2019
DESEMBRE 2019
DESEMBRE 2019

MALTA
MESOPOTÀMIA TURCA
SENEGAL I GÀMBIA
PERÚ
CANADÀ
XINA ÈTNICA (LA RUTA DE SHANGRI-LA)
ETIÒPIA (TRIBUS DEL SUD)
REGNES DE L'HIMÀLAIA: NEPAL I BUTAN
PORTUGAL TEMPLARI + FÀTIMA
NOVA YORK (LLUMS DE NADAL)
PESEBRES DELS ABRUÇOS
CAP D'ANY A EGIPTE

Club⁺amics

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478